



# MONITORUL OFICIAL

## AL

# ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 211

PARTEA I  
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 28 martie 2002

### SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
111.	— Lege pentru ratificarea Statutului Curții Penale Internaționale, adoptat la Roma la 17 iulie 1998 ..	1
	Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale .....	2–31
193.	— Decret privind promulgarea Legii pentru ratificarea Statutului Curții Penale Internaționale, adoptat la Roma la 17 iulie 1998.....	32

## LEGI ȘI DECRETE

### PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

### LEGE

#### pentru ratificarea Statutului Curții Penale Internaționale, adoptat la Roma la 17 iulie 1998

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

**Articol unic.** — Se ratifică Statutul Curții Penale Internaționale, adoptat la Roma la 17 iulie 1998.

Cu ocazia depunerii instrumentului de ratificare a Statutului Curții Penale Internaționale, România formulează următoarele declarații:

**1. În temeiul articolului 87 paragraful 1 litera a) din Statut:**

Ministerul Justiției este autoritatea centrală română competentă să primească cererile Curții Penale Internaționale,

să le transmită neîntârziat spre rezolvare organelor judiciare române competente și să comunice Curții Penale Internaționale documentele aferente.

**2. În temeiul articolului 87 paragraful 2:**

Cererile Curții Penale Internaționale și documentele aferente vor fi transmise în limba engleză sau însoțite de traduceri oficiale în această limbă.

*Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 26 februarie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.*

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR  
**VALER DORNEANU**

*Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 4 martie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.*

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,  
**PAUL PĂCURARU**

București, 13 martie 2002.  
Nr. 111.

**STATUTUL DE LA ROMA AL CURȚII PENALE INTERNAȚIONALE\*)****PREAMBUL**

Statele părți la prezentul statut, conștiente că toate popoarele sunt unite prin legături strânse, iar culturile lor formează un patrimoniu comun și preocupate de faptul că acest mozaic delicat ar putea fi distrus în orice moment, având în conștiință că în cursul acestui secol milioane de copii, de femei și de bărbați au fost victime ale unor atrocități care sfidează imaginația și lezează profund conștiința umană, recunoscând că prin crimele de o asemenea gravitate se amenință pacea, securitatea și bunăstarea lumii, afirmând că cele mai grave crime care privesc ansamblul comunității internaționale nu pot rămâne nepedepsite și că reprimarea lor trebuie să fie asigurată efectiv prin măsuri luate în cadrul național și prin întărirea cooperării internaționale, determinate să pună capăt impunității autorilor acestor crime și să coopereze astfel pentru prevenirea unor noi crime, reamintind că este de datoria fiecărui stat să supună jurisdicției sale penale pe responsabilii de crime internaționale, reafirmând scopurile și principiile Cartei Națiunilor Unite și, în special, că toate statele trebuie să se abțină de a recurge la amenințarea sau folosirea forței, fie împotriva integrității teritoriale sau independenței politice a vreunui stat, fie în orice alt mod incompatibil cu scopurile Națiunilor Unite, subliniind în această privință că nimic din prezentul statut nu poate fi interpretat ca autorizând un stat parte să intervină într-un conflict armat sau în afacerile interne ale unui alt stat, determinate ca, în aceste scopuri și în interesul generațiilor prezente și viitoare, să înființeze o curte penală internațională permanentă și independentă, în relație cu sistemul Națiunilor Unite, având competență în legătură cu crimele cele mai grave care privesc ansamblul comunității internaționale, subliniind că această curte penală internațională la înființarea căreia se referă prezentul statut este complementară jurisdicțiilor penale naționale, hotărâte să garanteze în mod durabil respectarea și realizarea justiției internaționale, au convenit cele ce urmează:

**CAPITOLUL I**  
**Înființarea Curții**

**ARTICOLUL 1**  
**Curtea**

Se înființează o Curte penală internațională (*Curtea*) ca instituție permanentă, care poate să își exercite competența față de persoane pentru crimele cele mai grave, având un răsunet internațional în sensul prezentului statut. Ea este complementară jurisdicțiilor penale naționale. Competența și funcționarea sa sunt reglementate de dispozițiile prezentului statut.

**ARTICOLUL 2**  
**Legătura Curții cu Națiunile Unite**

Curtea este legată de Națiunile Unite printr-un acord care trebuie să fie aprobat de Adunarea statelor părți la prezentul statut, apoi încheiat de președintele Curții în numele acesteia.

**ARTICOLUL 3**  
**Sediul Curții**

1. Curtea își are sediul la Haga, în Olanda (*statul gazdă*).

2. Curtea și statul gazdă convin asupra unui acord de sediu care trebuie să fie aprobat de Adunarea Statelor Părți, apoi încheiat de președintele Curții în numele acesteia.

3. Dacă socotește de cuviință, Curtea poate să funcționeze într-un alt loc potrivit dispozițiilor prezentului statut.

**ARTICOLUL 4****Regimul și competențele juridice ale Curții**

1. Curtea are personalitate juridică internațională. Ea are, de asemenea, capacitatea juridică necesară pentru a-și exercita funcțiile și îndeplini misiunea.

2. Curtea poate să își exercite funcțiile și competențele, potrivit prezentului statut, pe teritoriul oricărui stat parte, iar printr-o convenție în acest scop, pe teritoriul oricărui alt stat.

**CAPITOLUL II****Competență, admisibilitate și drept aplicabil****ARTICOLUL 5****Crimele care intră în competența Curții**

1. Competența Curții este limitată la crimele cele mai grave care privesc ansamblul comunității internaționale. În baza prezentului statut Curtea are competență în ceea ce privește următoarele crime:

- a) crima de genocid;
- b) crimele împotriva umanității;
- c) crimele de război;
- d) crima de agresiune.

2. Curtea își va exercita competența în ceea ce privește crima de agresiune când va fi adoptată o dispoziție conform art. 121 și 123, care va defini această crimă și va fixa condițiile exercitării competenței Curții în ceea ce o privește. Această dispoziție va trebui să fie compatibilă cu dispozițiile pertinente ale Cartei Națiunilor Unite.

\*) Traducere

## ARTICOLUL 6

**Crima de genocid**

În scopurile prezentului statut, prin *crimă de genocid* se înțelege oricare dintre faptele menționate mai jos, săvârșită cu intenția de a distruge, în întregime sau în parte, un grup național, etnic, rasial sau religios, și anume:

- a) uciderea de membri ai grupului;
- b) vătămarea gravă a integrității fizice sau mintale privind membri ai grupului;
- c) supunerea cu intenție a grupului unor condiții de existență care să antreneze distrugerea sa fizică totală sau parțială;
- d) măsuri vizând împiedicarea nașterilor în sânul grupului;
- e) transferarea forțată de copii aparținând unui grup în alt grup.

## ARTICOLUL 7

**Crime împotriva umanității**

1. În scopurile prezentului statut, prin *crimă împotriva umanității* se înțelege una dintre faptele menționate mai jos, când aceasta este comisă în cadrul unui atac generalizat sau sistematic lansat împotriva unei populații civile și în cunoștință de acest atac:

- a) omorul;
- b) exterminarea;
- c) supunerea la sclavie;
- d) deportarea sau transferarea forțată de populație;
- e) întemnițarea sau altă formă de privare gravă de libertate fizică, cu violarea dispozițiilor fundamentale ale dreptului internațional;
- f) tortura;
- g) violul, sclavajul sexual, prostituția forțată, graviditatea forțată, sterilizarea forțată sau orice altă formă de violență sexuală de o gravitate comparabilă;
- h) persecutarea oricărui grup sau a oricărei colectivități identificabile din motive de ordin politic, rasial, național, etnic, cultural, religios sau sexual, în sensul paragrafului 3, ori în funcție de alte criterii universal recunoscute ca inadmisibile în dreptul internațional, în corelare cu orice act prevăzut în prezentul paragraf sau orice crimă de competența Curtii;
- i) disparițiile forțate de persoane;
- j) crima de apartheid;
- k) alte fapte inumane cu caracter analog cauzând cu intenție suferințe mari sau vătămări grave ale integrității fizice ori ale sănătății fizice sau mintale.

2. În scopurile paragrafului 1;

a) prin *atac îndreptat împotriva unei populații civile* se înțelege comportamentul care constă în comiterea multiplă de acte vizate la paragraful 1 împotriva oricărei populații civile, în aplicarea sau în sprijinirea politicii unui stat ori a unei organizații având ca scop un asemenea atac;

b) prin *exterminare* se înțelege îndeosebi fapta de a impune cu intenție condiții de viață, ca privarea accesului la hrană și la medicamente, cu scopul de a antrena distrugerea unei părți a populației;

c) prin *supunerea la sclavie* se înțelege fapta de a exercita asupra unei persoane unul sau ansamblul atributelor legate de dreptul de proprietate, inclusiv în cadrul traficului de ființe umane, în special de femei și copii;

d) prin *deportare sau transfer forțat de populație* se înțelege fapta de a deplasa în mod forțat persoane, expulzându-le sau prin alte mijloace coercitive, din regiunea în care ele se află legal, fără motive admise în dreptul internațional;

e) prin *tortură* se înțelege fapta de a cauza cu intenție durere sau suferințe acute, fizice sau mintale, unei persoane care se află sub paza sau controlul făptuitorului; înțelesul acestui termen nu se extinde la durerea sau suferințele rezultând exclusiv din sancțiuni legale, care sunt inerente acestor sancțiuni sau ocazionate de ele;

f) prin *gravitate forțată* se înțelege deținerea ilegală a unei femei însărcinate în mod forțat, cu intenția de a modifica compoziția etnică a unei populații sau de a comite alte violări grave ale dreptului internațional. Această definiție nu poate în nici un fel să fie interpretată ca având o incidență asupra legilor naționale referitoare la gravitate;

g) prin *persecuție* se înțelege denegarea cu intenție și grav de drepturi fundamentale cu violarea dreptului internațional, din motive legate de identitatea grupului sau colectivității care face obiectul acesteia;

h) prin *crima de apartheid* se înțelege fapte inumane analoage celor vizate la paragraful 1, comise în cadrul unui regim instituționalizat de oprimare sistematică și de dominare a unui grup rasial asupra oricărui alt grup rasial sau oricărui alte grupuri rasiale și cu intenția de a menține acest regim;

i) prin *dispariții forțate de persoane* se înțelege cazurile în care persoanele sunt arestate, deținute sau răpite de către un stat ori o organizație politică sau cu autorizarea, sprijinul ori asentimentul acestui stat sau al acestei organizații, care refuză apoi să admită că aceste persoane sunt private de libertate sau să dezvăluie soarta care le este rezervată ori locul unde se află, cu intenția de a le sustrage protecției legii pe o perioadă prelungită.

3. În scopurile prezentului statut, prin termenul *sex* se înțelege unul sau celălalt sex, masculin ori feminin, după contextul societății. El nu implică nici un alt sens.

## ARTICOLUL 8

**Crime de război**

1. Curtea are competență în ceea ce privește crimele de război, îndeosebi când aceste crime se înscriu într-un plan sau o politică ori când ele fac parte dintr-o serie de crime analoage comise pe scară largă.

2. În scopurile statutului, prin *crime de război* se înțelege:

a) infracțiunile grave la convențiile de la Geneva din 12 august 1949, și anume oricare dintre faptele menționate mai jos, dacă ele se referă la persoane sau bunuri protejate de dispozițiile convențiilor de la Geneva:

- (i) omuciderea intenționată;
- (ii) tortura și tratamentele inumane, inclusiv experiențele biologice;
- (iii) fapta de a cauza cu intenție suferințe mari sau de a vătăma grav integritatea fizică ori sănătatea;
- (iv) distrugerea și însușirea de bunuri, nejustificate de necesități militare și executate pe scară largă într-un mod ilicit și arbitrar;
- (v) fapta de a constrânge un prizonier de război sau o persoană protejată să servească în forțele unei puteri inamice;
- (vi) fapta de a priva cu intenție un prizonier de război sau oricare altă persoană protejată de dreptul său de a fi judecată regulamentar și imparțial;
- (vii) deportarea sau transferul ilegal ori deținerea ilegală;
- (viii) luarea de ostatici;

b) celelalte violări grave ale legilor și cutumelor aplicabile conflictelor armate internaționale în cadrul stabilit al dreptului internațional, și anume una dintre faptele ce urmează:

- (i) fapta de a lansa intenționat atacuri împotriva populației civile în general sau împotriva civililor care nu participă direct la ostilități;
- (ii) fapta de a lansa intenționat atacuri împotriva bunurilor cu caracter civil, adică a celor care nu sunt obiective militare;
- (iii) fapta de a lansa intenționat atacuri împotriva personalului, instalațiilor, materialului, unităților sau vehiculelor folosite în cadrul unei misiuni de ajutor umanitar sau de menținere a păcii conform Cartei Națiunilor Unite, cu condiția ca acestea să aibă dreptul la protecția pe care dreptul internațional al conflictelor armate o garantează civililor și bunurilor cu caracter civil;
- (iv) fapta de a lansa intenționat un atac știind că el va cauza în mod incidental pierderi de vieți omenești în rândul populației civile, răniri ale persoanelor civile, pagube bunurilor cu caracter civil sau daune extinse, de durată și grave, mediului înconjurător care ar fi vădit excesive în raport cu ansamblul avantajului militar concret și direct așteptat;
- (v) fapta de a ataca sau bombarda, prin orice mijloace, orașe, sate, locuințe sau construcții care nu sunt apărate și care nu sunt obiective militare;
- (vi) fapta de a omorî sau de a răni un combatant care, după ce a depus armele sau nemaiavăd mijloace de a se apăra, s-a predat fără condiții;
- (vii) fapta de a utiliza pe nedrept pavilionul parlamentar, drapelul sau insignele militare și uniformă inamicului sau ale Organizației Națiunilor Unite, precum și semnele distinctive prevăzute de convențiile de la Geneva și, făcând aceasta, de a cauza pierderi de vieți omenești sau răniri grave;
- (viii) transferarea, direct sau indirect, de către o putere ocupantă, a unei părți a populației sale civile, în teritoriul pe care ea îl ocupă, sau deportarea ori transferarea în interiorul sau în afara teritoriului ocupat a totalității sau a unei părți a populației din acest teritoriu;
- (ix) fapta de a lansa intenționat atacuri împotriva clădirilor consacrate religiei, învățământului, artei, științei sau acțiunii caritabile, monumentelor istorice, spitalelor și locurilor unde bolnavii sau răniții sunt adunați, cu condiția ca aceste construcții să nu fie obiective militare;
- (x) fapta de a supune persoanele unei părți adverse căzute în puterea sa la mutilări ori la experiențe medicale sau științifice de orice fel, care nu sunt motivate de un tratament medical, dentar sau spitalicesc, nici efectuate în interesul acestor persoane, ci care atrag moartea acestora sau le pun grav sănătatea în pericol;
- (xi) fapta de a omorî sau răni prin trădare indivizi aparținând națiunii sau armatei inamice;
- (xii) fapta de a declara că nu va fi îndurare pentru învinși;
- (xiii) fapta de a distruge sau de a confisca bunurile inamicului, în afară de cazurile în care aceste distrugerii sau confiscări ar fi imperios ordonate de necesitățile războiului;
- (xiv) fapta de a declara stinse, suspendate sau inadmisibile în justiție drepturile și acțiunile cetățenilor părții adverse;
- (xv) fapta unui beligerant de a constrânge cetățenii părții adverse să ia parte la operațiunile de război îndreptate împotriva țării lor, chiar dacă ei erau în serviciul acestui beligerant înainte de începerea războiului;
- (xvi) jefuirea unui oraș sau a unei localități, chiar luate cu asalt;
- (xvii) fapta de a utiliza otravă sau arme otrăvitoare;
- (xviii) fapta de a utiliza gaze asfixiante, toxice sau asimilate și orice lichide, materii sau procedee analoage;
- (xix) fapta de a utiliza gloanțe care se dilată sau se aplatizează cu ușurință în corpul uman, cum sunt gloanțele al căror înveliș dur nu acoperă în întregime mijlocul sau sunt perforate de tăieturi;
- (xx) fapte de a folosi arme, proiectile, materiale și metode de luptă de natură să cauzeze daune de prisos sau suferințe inutile ori de a acționa fără discriminare cu violarea dreptului internațional al conflictelor armate, cu condiția ca aceste arme, proiectile, materiale și metode de luptă să facă obiectul unei interdicții generale și ca ele să fie înscrise într-o anexă a prezentului statut, pe cale de amendament adoptat potrivit dispozițiilor art. 121 și 123;
- (xxi) atingerile aduse demnității persoanei, îndeosebi tratamentele umilitoare și degradante;
- (xxii) violul, sclavajul sexual, prostituția forțată, graviditatea forțată, astfel cum aceasta a fost definită la art. 7 paragraful 2 lit. f), sterilizarea forțată sau orice altă formă de violență sexuală constituind o infracțiune gravă la convențiile de la Geneva;
- (xxiii) fapta de a utiliza prezența unui civil sau a unei alte persoane protejate pentru a evita ca anumite puncte, zone sau forțe militare să nu fie ținta operațiunilor militare;
- (xxiv) fapta de a lansa intenționat atacuri împotriva clădirilor, materialului, unităților și mijloacelor de transport sanitar și a personalului care folosește, conform dreptului internațional, semnele distinctive prevăzute de convențiile de la Geneva;
- (xxv) fapta de a înfometa în mod deliberat civili, ca metodă de război, privându-i de bunurile indispensabile supraviețuirii, inclusiv împiedicându-i intenționat să primească ajutoarele prevăzute de convențiile de la Geneva;
- (xxvi) fapta de a proceda la recrutarea și înrolarea copiilor de vârstă mai mică de 15 ani în forțele armate naționale sau de a-i face să participe activ la ostilități;
- c) în caz de conflict armat care nu prezintă un caracter internațional, violările grave ale art. 3, comun celor 4 Convenții de la Geneva din 12 august 1949, și anume oricare dintre faptele menționate mai jos, comise împotriva persoanelor care nu participă direct la ostilități, inclusiv membrii forțelor armate care au depus armele și persoanele care au fost scoase în afara luptei din cauza bolii, rănirii, detenției sau din orice altă cauză:
- (i) atentatele la viața și la integritatea corporală, mai ales omorul sub toate formele sale, mutilările, tratamentele cu cruzime și tortura;
- (ii) atingerile aduse demnității persoanei, mai ales tratamentele umilitoare și degradante;
- (iii) luările de ostatici;
- (iv) condamnările pronunțate și execuțiile efectuate fără o judecată prealabilă, date de un tribunal legal constituit și cu respectarea garanțiilor judiciare general recunoscute ca indispensabile;
- d) lit. c) a paragrafului 2 se aplică conflictelor armate care nu prezintă un caracter internațional și nu se aplică deci situațiilor de tulburări sau tensiuni interne, cum sunt

insurecția, actele izolate și sporadice de violență și actele de natură similară;

e) celelalte violări grave ale legilor și cutumelor aplicabile conflictelor armate care nu prezintă un caracter internațional, în cadrul stabilit de dreptul internațional, și anume oricare dintre următoarele fapte:

- (i) fapta de a lansa intenționat atacuri împotriva populației civile în general sau împotriva persoanelor civile care nu participă direct la ostilități;
- (ii) fapta de a lansa intenționat atacuri împotriva clădirilor, materialelor, unităților și mijloacelor de transport sanitar și a personalului care utilizează, conform dreptului internațional, însemnele distinctive prevăzute de convențiile de la Geneva;
- (iii) fapta de a lansa atacuri deliberate împotriva personalului, instalațiilor, materialului, unităților sau vehiculelor folosite în cadrul unei misiuni de ajutor umanitar sau de menținere a păcii, conform Cartei Națiunilor Unite, cu condiția ca acestea să aibă dreptul la protecția pe care dreptul internațional al conflictelor armate îl garantează civililor și bunurilor cu caracter civil;
- (iv) fapta de a lansa atacuri deliberate împotriva construcțiilor consacrate religiei, învățământului, artei, științei sau acțiunii caritabile, monumentelor istorice, spitalelor și locurilor unde sunt adunați bolnavi și răniți, cu condiția ca aceste clădiri să nu fie obiective militare;
- (v) jefuirea unui oraș sau a unei localități, chiar luate cu asalt;
- (vi) violul, sclavajul sexual, prostituția forțată, graviditatea forțată, astfel este definită la art. 7 paragraful 2 lit. f), sterilizarea forțată sau orice altă formă de violență sexuală constituind o violare gravă a art. 3 comun celor 4 convenții de la Geneva;
- (vii) fapta de a proceda la recrutarea și înrolarea copiilor în vârstă mai mică de 15 ani în forțele armate sau în grupări armate ori de a-i face să participe activ la ostilități;
- (viii) fapta de a ordona deplasarea populației civile pentru considerente având legătură cu conflictul, în afara cazurilor în care securitatea civililor sau imperatiunile militare o cer;
- (ix) fapta de a ucide sau a răni prin trădare un adversar combatant;
- (x) fapta de a declara că nu va exista îndurare pentru învinși;
- (xi) fapta de a supune persoanele care sunt împotriva unei alte părți la conflict, căzute în puterea sa, la mutilări sau experiențe medicale ori științifice care nu sunt nici motivate de un tratament medical dentar sau spitalicesc, nici efectuate în interesul acestor persoane și care atrag moartea acestora sau le pun în mod serios sănătatea în pericol;
- (xii) fapta de a distruge sau de confiscă bunurile unui adversar, în afară de cazul în care aceste distrugerii sau confiscări sunt imperios ordonate de necesitățile conflictului;

f) lit. e) a paragrafului 2 se aplică conflictelor armate care nu prezintă un caracter internațional și nu se aplică deci situațiilor de tulburări și de tensiuni interne, cum sunt insurecțiile, actele izolate sau sporadice de violență sau alte acte de natură similară. Lit. e) a paragrafului 2 se aplică conflictelor armate care opun în mod prelungit, pe teritoriul unui stat, autoritățile guvernului acestui stat și grupuri armate organizate sau grupuri armate organizate între ele.

3. Nici o prevedere din paragraful 2 lit. c) și e) nu afectează responsabilitatea unui guvern de a menține sau restabili ordinea publică în stat ori de a apăra unitatea și integritatea teritorială a statului prin toate mijloacele legitime.

## ARTICOLUL 9

### Elementele constitutive ale crimelor

1. Elementele constitutive ale crimelor ajută Curtea să interpreteze și să aplice art. 6, 7 și 8 ale prezentului statut. Ele trebuie să fie aprobate cu o majoritate de două treimi din numărul membrilor Adunării statelor părți.

2. Amendamentele la elementele constitutive ale crimelor pot fi propuse de:

- a) un stat parte;
- b) judecătorii, care decid cu majoritate absolută;
- c) procurorul.

Amendamentele trebuie să fie adoptate cu majoritatea de două treimi din numărul membrilor Adunării statelor părți.

3. Elementele constitutive ale crimelor și amendamentele care se raportează la ele sunt conforme prezentului statut.

## ARTICOLUL 10

Nici o dispoziție din prezentul capitol nu trebuie interpretată ca limitând sau afectând în vreun fel regulile de drept internațional existente sau în curs de elaborare, care privesc alte scopuri decât prezentul statut.

## ARTICOLUL 11

### Competența *ratione temporis*

1. Curtea nu are competență decât în privința crimelor ce țin de competența sa, comise după intrarea în vigoare a prezentului statut.

2. Dacă un stat devine parte la prezentul statut după intrarea în vigoare a acestuia, Curtea nu poate să își exercite competența decât cu privire la crime comise după intrarea în vigoare a statutului pentru acest stat, în afară de cazul în care acel stat face declarația prevăzută la art. 12 paragraful 3.

## ARTICOLUL 12

1. Un stat care devine parte la statut recunoaște prin aceasta competența Curții cu privire la crimele prevăzute la art. 5.

2. În cazurile prevăzute la art. 13 lit. a) sau c) Curtea poate să își exercite competența dacă unul dintre statele menționate la lit. a) sau b) ale prezentului paragraf sau ambele state sunt părți la prezentul statut ori au recunoscut competența Curții conform paragrafului 3:

- a) statul pe teritoriul căruia comportamentul în cauză s-a produs sau, în cazul în care crima a fost comisă la bordul unei nave ori aeronave, statul pavilionului ori statul de înmatriculare;
- b) statul căruia persoana acuzată de crime îi este resortisant.

3. Dacă recunoașterea competenței Curții de către un stat care nu este parte la prezentul statut este necesară potrivit dispozițiilor paragrafului 2, acest stat poate, prin declarație depusă pe lângă grefier, să consimtă ca față de crima în discuție Curtea să își exercite competența. Statul care a recunoscut competența Curții cooperează cu aceasta fără întârziere și fără excepție, conform cap. IX.

## ARTICOLUL 13

**Exercitarea competenței**

Curtea poate să își exercite competența față de crimele prevăzute la art. 5, conform dispozițiilor prezentului statut:

a) dacă o faptă în care una sau mai multe dintre aceste crime par să fi fost comise este deferită procurorului de către un stat parte, cum este prevăzut la art. 14;

b) dacă o faptă în care una sau mai multe dintre aceste crime par să fi fost comise este deferită procurorului de Consiliul de Securitate care acționează în baza cap. VII al Cartei Națiunilor Unite; sau

c) dacă procurorul a deschis o anchetă cu privire la crima în discuție, în baza art. 15.

## ARTICOLUL 14

**Transmiterea unei fapte de către un stat parte**

1. Oricare stat parte poate deferi procurorului o faptă în care una sau mai multe crime ce sunt de competența Curții par să fi fost comise și să roage procurorul să ancheteze această faptă pentru a stabili dacă una sau mai multe persoane identificate ar trebui să fie acuzate pentru aceste crime.

2. Statul care procedează la trimitere indică pe cât posibil circumstanțele pertinente ale cauzei și prezintă documentele justificative de care dispune.

## ARTICOLUL 15

**Procurorul**

1. Procurorul poate deschide o anchetă din proprie inițiativă, văzând informațiile privind crimele care țin de competența Curții.

2. Procurorul verifică seriozitatea informațiilor primite. În acest scop el poate cere informații suplimentare statelor, organelor Organizației Națiunilor Unite, organizațiilor interguvernamentale și neguvernamentale sau altor surse demne de încredere pe care le socotește corespunzătoare și poate strânge depoziții scrise sau orale la sediul Curții.

3. Dacă consideră că există motive întemeiate de a deschide o anchetă, procurorul prezintă Camerei preliminare o cerere de autorizare în acest sens, însoțită de orice element justificativ obținut. Victimele pot fi reprezentate la Camera preliminară conform Regulamentului de procedură și de probe.

4. Dacă după examinarea cererii și a elementelor justificative care o însoțesc Camera preliminară consideră că se justifică deschiderea unei anchete și că pare să fie de competența Curții cauza, Camera preliminară își dă autorizarea, fără prejudicierea deciziilor pe care Curtea le va lua ulterior în materie de competență și admisibilitate.

5. Un răspuns negativ al Camerei preliminare nu împiedică procurorul să prezinte în continuare o nouă cerere bazându-se pe noi fapte și probe având legătură cu aceeași situație.

6. Dacă după examenul preliminar prevăzut la paragrafele 1 și 2 procurorul conchide că informațiile care i-au fost supuse nu justifică deschiderea unei anchete, el avizează despre aceasta pe cei care i le-au furnizat. Acestuia nu îi este interzis să examineze, în lumina noilor fapte sau probe, alte informații care i-ar putea fi comunicate în legătură cu aceeași cauză.

## ARTICOLUL 16

**Amânarea anchetei sau a urmăririi**

Nici o anchetă și nici o urmărire nu pot fi angajate, nici conduse în baza prezentului statut în perioada de douăsprezece luni care urmează datei la care Consiliul de Securitate a făcut o cerere în acest sens Curții printr-o rezoluție adoptată în baza cap. VII al Cartei Națiunilor Unite; cererea poate fi reînnoită de către Consiliul de Securitate în aceleași condiții.

## ARTICOLUL 17

**Probleme referitoare la admisibilitate**

1. Ținând seama de al zecelea alineat al preambulului și de art. 1, o cauză este considerată inadmisibilă de către Curte dacă:

a) cauza face obiectul unei anchete sau urmăririi din partea unui stat având competență în speță, în afară de cazul în care acest stat nu are voința sau se află în incapacitate reală de a duce la bun sfârșit ancheta ori urmărirea;

b) cauza a făcut obiectul unei anchete din partea statului având competență în speță, care a decis să nu urmărească persoana în cauză în afară de cazul în care această decizie nu este rezultatul lipsei de voință sau al incapacității statului de a duce într-adevăr la bun sfârșit urmărirea;

c) persoana în cauză a fost deja judecată pentru comportamentul care face obiectul plângerii și nu poate fi judecată de Curte în baza art. 20 paragraful 3;

d) cauza nu este suficient de gravă pentru a i se da curs de către Curte.

2. pentru a determina dacă există lipsă de voință a statului într-un caz de speță, Curtea, ținând seama de garanțiile unui proces echitabil, recunoscute de dreptul internațional, consideră aplicabile una sau mai multe dintre circumstanțele următoare:

a) procedura a fost sau este angajată ori decizia statului a fost luată în scopul sustragerii persoanei în cauză de la responsabilitatea sa penală pentru crimele ce țin de competența Curții, prevăzute la art. 5;

b) procedura a suferit o întârziere nejustificată care, în circumstanțele respective, este incompatibilă cu intenția de a acționa în justiție persoana în cauză;

c) procedura nu a fost sau nu este condusă într-un mod independent ori imparțial, ci într-un mod care, în circumstanțele date, este incompatibilă cu intenția de a acționa în justiție persoana în cauză.

3. Pentru a determina dacă există incapacitate a statului într-un caz de speță Curtea apreciază dacă statul nu este în măsură să se sesizeze cu privire la acuzat, să reunească probele și mărturiile necesare sau să conducă în alt mod la bun sfârșit procedura, ca urmare a prăbușirii în întregime sau într-o măsură substanțială a propriului aparat judiciar sau a indisponibilității acestuia.

## ARTICOLUL 18

**Decizia preliminară asupra admisibilității**

1. Când o situație este deferită Curții, după cum prevede art. 13 lit. a), și procurorul a stabilit că există considerente întemeiate pentru a deschide o anchetă sau când procurorul a deschis o anchetă conform art. 13 lit. c) și art. 15, procurorul notifică despre aceasta tuturor statelor părți și statelor care, potrivit informațiilor disponibile, ar avea în mod obișnuit competență în ceea ce privește crimele despre care este vorba. Acesta o poate face cu titlu

confidențial, iar când consideră că este necesar pentru a proteja persoane, pentru a preveni distrugerea probelor sau pentru a împiedica fuga de persoane, el poate restrânge sfera informațiilor pe care le comunică statelor.

2. În luna care urmează primirii acestei notificări un stat poate informa Curtea că deschide sau că a deschis o anchetă asupra resortisanților săi sau altor persoane care se află sub jurisdicția sa pentru actele criminale care ar putea constitui crime prevăzute la art. 5 și care au legătură cu informațiile notificate statelor. Dacă statul îi cere, procurorul îi încredințează ancheta cu privire la aceste persoane, în afară de cazul în care Camera preliminară nu îl autorizează, la cererea sa, de a face el însuși ancheta.

3. Această amânare de a ancheta poate fi reexaminată de procuror după șase luni de la luarea deciziei sau în orice moment în care s-ar produce o schimbare considerabilă de împrejurări decurgând din lipsa de voință sau din incapacitatea statului de a duce într-adevăr la bun sfârșit ancheta.

4. Statul interesat sau procurorul poate declara apel în fața Camerei de apel împotriva deciziei Camerei preliminare, după cum prevede art. 82. Acest apel poate fi examinat după o procedură accelerată.

5. Când amână ancheta, după cum se prevede la paragraful 2, procurorul poate cere statului în cauză să îl informeze în mod regulat cu privire la progresele anchetei și, după caz, despre urmările angajate în continuare. Statele părți răspund acestor cereri fără întârzieri nejustificate.

6. În așteptarea deciziei Camerei preliminare sau în orice moment după ce s-a hotărât amânarea anchetei sale, după cum prevede prezentul articol, procurorul poate, cu titlu excepțional, să ceară Camerei preliminare autorizarea de a lua măsurile de anchetă necesare pentru a conserva probele în cazul în care ocazia strângerii de elemente de probă importante nu va mai apărea sau dacă există un risc apreciabil ca aceste elemente de probă să nu mai fie disponibile în continuare.

7. Statul care a contestat o decizie a Camerei preliminare în baza prezentului articol poate contesta admisibilitatea unei cauze, conform art. 19, invocând fapte noi sau o schimbare importantă de circumstanțe.

#### ARTICOLUL 19

##### **Contestarea competenței Curții sau a admisibilității unei cauze**

1. Curtea se asigură că este competentă pentru orice cauză dedusă în fața ei. Curtea poate, din oficiu, să se pronunțe asupra admisibilității cauzei conform art. 17.

2. Pentru motivele indicate la art. 17 pot contesta admisibilitatea cauzei sau competența Curții:

a) acuzatul sau persoana împotriva căreia a fost eliberat un mandat de arestare ori o citație de înfățișare în baza art. 58;

b) statul care este competent în privința crimei datorită faptului că acesta desfășoară sau a condus o anchetă ori că exercită sau a exercitat urmăriri în speță; sau

c) statul care trebuia să fi recunoscut competența Curții, potrivit art. 12.

3. Procurorul poate cere Curții să se pronunțe asupra unei chestiuni de competență sau de admisibilitate. În procedurile referitoare la competență și la admisibilitate cei care au deferit o situație în aplicarea art. 13, precum și victimele pot, de asemenea, să supună Curții observații.

4. Admisibilitatea unei cauze sau competența Curții nu poate fi contestată decât o singură dată de către persoanele sau statele prevăzute la paragraful 2. Excepția tre-

buie ridicată înaintea deschiderii sau la momentul deschiderii procesului. În circumstanțe excepționale Curtea poate permite ca o excepție să fie ridicată mai mult decât o dată sau într-o fază ulterioară a procesului. Excepțiile de inadmisibilitate ridicate la deschiderea procesului sau în continuare, cu autorizarea Curții, nu pot fi fondate decât pe dispozițiile art. 17 paragraful 1 lit. c).

5. Statele prevăzute la paragraful 2 lit. b) și c) ridică excepția cât mai curând posibil.

6. Înainte de confirmarea învinuirilor excepțiile de inadmisibilitate sau de incompetență sunt trimise Camerei preliminare. După confirmarea învinuirilor ele sunt trimise Camerei de primă instanță. Se poate face apel la Camera de apel împotriva deciziilor referitoare la competență sau admisibilitate, conform art. 82.

7. Dacă excepția este ridicată de statul precizat la paragraful 2 lit. b) sau c), procurorul amână ancheta până când Curtea ia decizia prevăzută la art. 17.

8. Așteptând să statueze, procurorul poate cere Curții autorizarea:

a) să ia măsurile de anchetă prevăzute la art. 18 paragraful 6;

b) să strângă depozițiile sau declarațiile unui martor ori să ducă la bun sfârșit operațiunile de adunare și examinare a probelor începute înainte de ridicarea excepției;

c) să împiedice, în cooperare cu statele în cauză, fuga persoanelor împotriva cărora procurorul a cerut deja un mandat de arestare conform art. 58.

9. O excepție nu alterează cu nimic validitatea oricăror măsuri luate de procuror și oricăror ordonanțe sau mandate emise de Curte înainte ca excepția să fie ridicată.

10. Când Curtea a hotărât că o cauză este inadmisibilă ținând seama de art. 17, procurorul poate să îi ceară să își reaprecieze decizia dacă este sigur că fapte noi apărute infirmă considerentele pentru care cauza a fost judecată ca inadmisibilă în virtutea art. 17.

11. Dacă, ținând seama de art. 17, procurorul amână ancheta, poate cere statului interesat să îl informeze asupra derulării procedurii. Aceste informații sunt confidențiale dacă statul o cere. Dacă procurorul decide ca urmare să deschidă o anchetă, el notifică decizia sa statului a cărei procedură a stat la originea amânării.

#### ARTICOLUL 20

##### ***Non bis in idem***

1. Cu excepția dispozițiilor contrare ale prezentului statut, nimeni nu poate fi judecat de Curte pentru actele constitutive de crime pentru care a fost deja condamnat sau anchetat de aceasta.

2. Nimeni nu poate fi judecat de către o altă instanță pentru o crimă prevăzută la art. 5 pentru care a fost deja condamnat sau achitat de către Curte.

3. Oricine a fost judecat de către o altă instanță pentru un comportament căzând de asemenea sub prevederile art. 6, 7 sau 8 nu poate fi judecat de către Curte decât dacă procedura în fața altor instanțe:

a) avea ca scop să sustragă persoanele în cauză responsabilității penale pentru crime ce țin de competența Curții; sau

b) nu a fost condusă în mod independent sau imparțial, cu respectarea garanțiilor prevăzute de dreptul internațional, ci într-un mod care, în circumstanțele date, era incompatibil cu intenția de a acționa persoana în justiție.



## ARTICOLUL 21

**Dreptul aplicabil**

## 1. Curtea aplică:

a) în primul rând, prezentul statut, elementele crimelor și Regulamentul de procedură și de probe;

b) în al doilea rând, după caz, tratatele aplicabile, principiile și regulile de drept internațional, inclusiv principiile stabilite de dreptul internațional al conflictelor armate;

c) în lipsă, principiile generale ale dreptului desprinse de Curte din legile naționale reprezentând diferite sisteme juridice ale lumii, inclusiv, după caz, legile naționale ale statelor sub jurisdicția cărora s-ar afla în mod obișnuit crima, dacă aceste principii nu sunt incompatibile cu prezentul statut și nici cu dreptul internațional, regulile și normele internaționale recunoscute.

2. Curtea poate aplica principiile și normele de drept așa cum ea le-a interpretat în deciziile sale anterioare.

3. Aplicarea și interpretarea dreptului, prevăzute în prezentul articol, trebuie să fie compatibile cu drepturile omului recunoscute pe plan internațional și fără nici o discriminare bazată pe considerente ca cele ale apartenenței la unul sau celălalt sex, după cum este definit în art. 7 paragraful 3, vârsta, rasa, culoarea, limba, religia sau convingerea, opiniile politice sau de altă natură, originea națională, etnică sau socială, averea, nașterea sau orice altă calitate.

## CAPITOLUL III

**Principii generale de drept penal**

## ARTICOLUL 22

***Nullum crimen sine lege***

1. O persoană nu răspunde penal în baza prezentului statut decât dacă comportamentul său constituie, în momentul în care se produce, o crimă ce ține de competența Curții.

2. Definierea unei crime este de strictă interpretare și nu poate fi extinsă prin analogie. În caz de ambiguitate ea este interpretată în favoarea persoanei care face obiectul unei anchete, urmăririi sau condamnării.

3. Prezentul articol nu împiedică ca un comportament să fie calificat drept crimă, ținând seama de dreptul internațional, independent de prezentul statut.

## ARTICOLUL 23

***Nulla poena sine lege***

O persoană care a fost condamnată de Curte nu poate fi pedepsită decât în conformitate cu dispozițiile prezentului statut.

## ARTICOLUL 24

***Neretroactivitate ratione personae***

1. Nimeni nu răspunde penal, în baza prezentului statut, pentru un comportament anterior intrării în vigoare a acestuia.

2. Dacă dreptul aplicabil unei cauze este modificat înainte de judecarea definitivă, se aplică dreptul cel mai favorabil persoanei care face obiectul unei anchete, urmăririi sau al unei condamnări.

## ARTICOLUL 25

**Răspunderea penală individuală**

1. Curtea este competentă în privința persoanelor fizice în baza prezentului statut.

2. Oricine comite o crimă ce ține de competența Curții este individual responsabil și poate fi pedepsit conform prezentului statut.

3. Conform dispozițiilor prezentului statut, o persoană răspunde penal și poate fi pedepsită pentru o crimă ce ține de competența Curții dacă:

a) comite acea crimă, fie individual, împreună cu o altă persoană sau prin intermediul unei alte persoane, fie că această altă persoană este sau nu responsabilă penal;

b) ordonă, solicită sau încurajează comiterea unei asemenea crime, atunci când există comitere sau tentativă de comitere a acestei crime;

c) în vederea facilitării comiterii unei astfel de crime, ea își aduce ajutorul, concursul sau orice altă formă de asistență la comiterea ori la tentativa de comitere a acestei crime, inclusiv furnizând mijloacele acestei comiteri;

d) contribuie în orice alt mod la comiterea sau la tentativa de comitere a unei asemenea crime de către un grup de persoane acționând împreună. Această contribuție trebuie să fie intenționată și, după caz:

(i) să urmărească facilitarea activității criminale sau proiectului criminal al grupului, dacă această activitate sau acest proiect comportă executarea unei crime ce ține de competența Curții; sau

(ii) să fie făcută în deplină cunoștință a intenției grupului de a comite această crimă.

e) fiind vorba de crima de genocid, incită direct și public pe altul să o comită;

f) încearcă să comită o asemenea crimă prin acte care, prin caracterul lor substanțial, constituie începutul executării crimei fără ca aceasta să fie îndeplinită datorită unor circumstanțe independente de voința sa. Cu toate acestea, persoana care abandonează efortul de a comite crima sau împiedică prin orice alt mod săvârșirea ei nu poate fi pedepsită în baza prezentului statut pentru tentativă dacă a renunțat complet și în mod voluntar la proiectul criminal.

4. Nici o dispoziție a prezentului statut, referitoare la răspunderea penală a indivizilor, nu afectează răspunderea statelor în dreptul internațional.

## ARTICOLUL 26

**Lipsa de competență în privința persoanelor sub 18 ani**

Curtea nu are competență față de o persoană sub vârsta de 18 ani în momentul pretinsei comiterii a unei crime.

## ARTICOLUL 27

**Lipsa pertinentei calității oficiale**

1. Prezentul statut se aplică tuturor în mod egal, fără nici o distincție, bazată pe calitatea oficială. În special, calitatea oficială de șef de stat sau de guvern, de membru al guvernului sau al parlamentului, de reprezentant ales ori de agent al unui stat nu exonerează în nici un caz de răspundere penală, potrivit prezentului statut, și nici nu constituie ca atare un motiv de reducere a pedepsei.

2. Imunitățile sau regulile de procedură speciale care pot fi legate de calitatea oficială a unei persoane, în baza dreptului intern și a dreptului internațional, nu împiedică Curtea să își exercite competența față de această persoană.

## ARTICOLUL 28

**Răspunderea șefilor militari și a altor superiori ierarhici**

În afară de alte motive de responsabilitate penală potrivit prezentului statut pentru crimele ce țin de competența Curții:

a) un șef militar sau o persoană care deține efectiv funcția de șef militar răspunde penal pentru crimele ce țin



de competența Curții, comise de forțele plasate sub comanda și controlul său efectiv sau sub autoritatea și controlul său efectiv, după caz, dacă nu a exercitat controlul care se cuvenea asupra forțelor în cazurile în care:

- (i) acest șef militar sau această persoană știa ori, datorită circumstanțelor, ar fi trebuit să știe că aceste forțe comiteau sau urmau să comită aceste crime; și
  - (ii) acest șef militar sau această persoană nu a luat toate măsurile necesare și rezonabile care erau în puterea sa pentru a împiedica sau a reprimă executarea ori pentru a raporta autorităților competente în scopurile anchetei și urmăririi;
- b) în ceea ce privește relațiile dintre superiorul ierarhic și subordonați, neprevăzute la lit. a), superiorul ierarhic răspunde pentru crimele ce țin de competența Curții, comise de subordonații plasați sub autoritatea și sub controlul său efectiv, dacă nu a exercitat controlul care se cuvenea asupra acestor subordonați în cazurile în care:
- (i) superiorul știa că acești subordonați comiteau sau urmau să comită aceste crime ori a neglijat în mod deliberat să țină seama de informațiile care indicau aceasta în mod clar;
  - (ii) aceste crime erau legate de activități ce țineau de responsabilitatea sa și de controlul său efectiv; și
  - (iii) superiorul ierarhic nu a luat toate măsurile necesare și rezonabile care erau în puterea sa pentru a împiedica sau a reprimă executarea ori pentru a raporta autorităților competente în scopurile anchetei și urmăririi.

#### ARTICOLUL 29

##### **Imprescriptibilitatea**

Crimele ce țin de competența Curții nu se prescriu.

#### ARTICOLUL 30

##### **Element psihologic**

1. În afară de o dispoziție contrară nimeni nu răspunde penal și nu poate fi pedepsit pentru o crimă ce ține de competența Curții decât dacă elementul material al crimei este comis cu intenție și în cunoștință de cauză.

2. Există intenție, în sensul prezentului articol, când:

- a) referitor la un comportament o persoană înțelege să adopte acest comportament;

- b) referitor la o consecință o persoană înțelege să cauzeze această consecință sau este conștientă că aceasta se va întâmpla în cursul normal al evenimentelor.

3. Există cunoștință de cauză, în sensul prezentului articol, când o persoană este conștientă că o circumstanță există sau că o consecință va avea loc în cursul normal al evenimentelor. „A cunoaște” și „în cunoștință de cauză” se interpretează în consecință.

#### ARTICOLUL 31

##### **Motive de exonerare a răspunderii penale**

1. În afara altor motive de exonerare a răspunderii penale prevăzute de prezentul statut, o persoană nu răspunde penal dacă, în momentul comportamentului în cauză:

- a) suferea de o boală sau o deficiență mintală care o priva de capacitatea de a înțelege caracterul delictuos sau natura comportamentului său ori de a-l stăpâni pentru a fi conform exigențelor legii;

- b) era într-o stare de intoxicație care o priva de facultatea de a înțelege caracterul delictuos sau natura comportamentului său ori de a-l stăpâni pe acesta pentru a-l alinia

la exigențele legii, cu condiția să nu se fi intoxicat în mod voluntar în circumstanțele în care știa că, datorită intoxicării, riscă să adopte un comportament care să constituie o crimă ce ține de competența Curții sau nu să fi ținut deloc seama de acest risc;

- c) a acționat rezonabil pentru a se apăra, pentru apărarea altuia sau, în cazul crimelor de război, pentru a apăra bunurile esențiale supraviețuirii sale ori a altuia sau esențiale la îndeplinirea unei misiuni militare, împotriva recurgerii iminente și ilicite la forță, într-un mod proporțional cu amploarea pericolului pe care l-ar risca propria persoană sau altcineva ori bunurile protejate. Faptul că o persoană a participat la o operațiune defensivă condusă de forțe armate nu constituie în sine un motiv de exonerare a răspunderii penale potrivit prezentei litere;

- d) comportamentul despre care se susține că ar constitui o crimă ce ține de competența Curții a fost adoptat sub constrângere, rezultând dintr-o amenințare cu moartea iminentă sau dintr-o atingere gravă, continuă ori iminentă a propriei integrități fizice sau a altuia și dacă a acționat din necesitate și într-un mod rezonabil pentru a înlătura această amenințare, cu condiția să nu fi avut intenția de a produce un prejudiciu mai mare decât cel pe care a încercat să îl evite. Această amenințare poate fi:

- (i) fie exercitată de alte persoane;
- (ii) fie constituită de alte circumstanțe independente de voința sa.

2. Curtea se pronunță asupra chestiunii de a ști dacă motivele de exonerare a răspunderii penale prevăzute în prezentul statut sunt aplicabile în cazul cu care este sesizată.

3. În timpul procesului Curtea poate lua în considerare un motiv de exonerare a răspunderii, altul decât cele care sunt prevăzute la paragraful 1, dacă acest motiv decurge din dreptul aplicabil prevăzut la art. 21. Procedura de examinare a acestui motiv de exonerare este stabilită în Regulamentul de procedură și de probe.

#### ARTICOLUL 32

##### **Eroarea de fapt sau eroarea de drept**

1. O eroare de fapt nu este un motiv de exonerare a răspunderii penale decât dacă face să dispară elementul psihologic al crimei.

2. O eroare de drept care se referă la faptul de a ști dacă un comportament dat constituie o crimă ce ține de competența Curții nu este un motiv de exonerare a răspunderii penale. Cu toate acestea, o eroare de drept poate fi un motiv de exonerare a răspunderii penale dacă face să dispară elementul psihologic al crimei sau dacă decurge din art. 33.

#### ARTICOLUL 33

##### **Ordinul ierarhic și ordinul legii**

1. Faptul că o crimă care ține de competența Curții a fost comisă la ordinul unui guvern, al unui superior, militar sau civil, nu exonerează persoana care a comis-o de responsabilitatea sa penală, decât dacă:

- a) această persoană nu a avut obligația legală de a se supune ordinelor guvernului sau superiorului în cauză;
- b) această persoană nu a știut că ordinul este ilegal; și
- c) ordinul nu a fost vădit ilegal.

2. În scopurile prezentului articol, ordinul de a comite genocid sau o crimă împotriva umanității este vădit ilegal.

## CAPITOLUL IV

**Componenta și administrarea Curții**

## ARTICOLUL 34

**Organele Curții**

Organele Curții sunt următoarele:

- a) Președinția;
- b) Secția apelurilor, Secția de primă instanță și Secția preliminară;
- c) Biroul procurorului;
- d) Grefa.

## ARTICOLUL 35

**Exercitarea funcțiilor judecătorilor**

1. Toți judecătorii sunt aleși ca membri cu normă întreagă ai Curții și sunt disponibili să își exercite funcțiile cu normă întreagă din momentul în care începe mandatul lor.

2. Judecătorii care compun Președinția își exercită funcțiile cu normă întreagă de la alegerea lor.

3. Președinția poate, în funcție de volumul de activitate al Curții și în consultare cu ceilalți judecători, să decidă periodic asupra măsurii prin care aceștia sunt obligați să își exercite funcțiile cu normă întreagă.

Deciziile în această privință sunt luate fără încălcarea dispozițiilor art. 40.

4. Înțelegerile cu caracter financiar privind judecătorii care nu sunt obligați să își exercite funcțiile cu normă întreagă sunt stabilite conform art. 49.

## ARTICOLUL 36

**Calificări, candidaturi și alegerea judecătorilor**

1. Sub rezerva paragrafului 2, Curtea este compusă din 18 judecători.

2. a) Președinția poate, în numele Curții, să propună creșterea numărului judecătorilor prevăzuți la paragraful 1, motivându-și corespunzător propunerea. Aceasta este comunicată fără întârziere tuturor statelor părți de către grefier.

b) Propunerea este apoi examinată într-o reuniune a Adunării statelor părți, convocată conform art. 112. Ea este considerată adoptată dacă este aprobată la această reuniune cu o majoritate de două treimi din numărul membrilor Adunării statelor părți. Ea devine efectivă la data stabilită de Adunarea statelor părți.

c) (i) Când propunerea de mărire a numărului judecătorilor a fost adoptată conform lit. b), alegerea judecătorilor suplimentari are loc la reuniunea următoare a Adunării statelor părți, conform paragrafelor 3—8 și art. 37 paragraful 2.

(ii) Când propunerea de mărire a numărului judecătorilor a fost adoptată și a devenit efectivă conform lit. b) și c) pct. (i), Președinția poate propune în orice moment în continuare, dacă activitatea Curții o justifică, să reducă numărul de judecători, dar nu sub cel stabilit la paragraful 1. Propunerea este examinată conform procedurii stabilite la lit. a) și b). Dacă aceasta este adoptată, numărul judecătorilor se diminuează progresiv pe măsură ce mandatul judecătorilor în exercițiu urmează să expire și tot astfel până când numărul prevăzut este atins.

3. a) Judecătorii sunt aleși dintre persoanele care se bucură de o înaltă considerație morală, cunoscute pentru imparțialitatea și integritatea lor și întrunind condițiile cerute

în statele lor respective pentru exercitarea celor mai înalte funcții judiciare.

b) Oricare candidat la un post la Curte trebuie:

(i) să aibă competență recunoscută în domeniile dreptului penal și procedurii penale, precum și experiența necesară procesului penal, fie în calitate de judecător, de procuror ori avocat sau în orice altă calitate similară; sau

(ii) să aibă competență recunoscută în domeniile pertinente ale dreptului internațional, ca dreptul internațional umanitar și drepturile omului, precum și o mare experiență într-o profesiune juridică ce prezintă interes pentru activitatea judiciară a Curții.

c) Oricare candidat la un post la Curte trebuie să aibă o excelentă cunoaștere și o practică curentă a cel puțin unei limbi de lucru a Curții.

4. a) Candidații la un post la Curte pot fi prezentați de oricare alt stat parte la prezentul statut:

(i) potrivit procedurii de prezentare a candidaturilor la cele mai înalte funcții judiciare în statul în cauză; sau

(ii) potrivit procedurii de prezentare a candidaturilor la Curtea Internațională de Justiție, prevăzută în statutul acesteia.

Candidaturile sunt însoțite de un document detaliat în care se arată că respectivul candidat întrunește calitățile prevăzute la paragraful 3.

b) Fiecare stat parte poate prezenta candidatura unei persoane la o anumită alegere. Această persoană nu trebuie să aibă în mod necesar cetățenia statului care o propune, dar trebuie să o aibă pe cea a unui stat parte.

c) Adunarea statelor părți poate decide să constituie, după caz, o comisie consultativă pentru examinarea candidaturilor. Formarea și mandatul acestei comisii sunt stabilite de Adunarea statelor părți.

5. În scopul alegerii sunt stabilite două liste de candidați:

— lista A, care conține numele candidaților ce posedă competențele prevăzute la paragraful 3 lit. b) pct. (i);

— lista B, care conține numele candidaților ce posedă competențele prevăzute la paragraful 3 lit. b) pct. (ii).

Oricare candidat care posedă competențele cerute pentru a figura pe cele două liste poate să o aleagă pe cea pe care se prezintă. La prima alegere sunt aleși cel puțin 9 judecători dintre candidații din lista A și cel puțin 5 judecători dintre cei din lista B. Alegerile următoare sunt organizate astfel încât să se mențină aceeași proporție între judecătorii aleși pe una sau pe cealaltă listă.

6. a) Judecătorii sunt aleși prin vot secret la o întrunire a Adunării statelor părți convocată în acest scop în baza art. 112. Sub rezerva paragrafului 7, sunt aleși cei 18 candidați care au obținut cele mai multe voturi și majoritatea de două treimi din numărul statelor părți prezente și care au votat.

b) Dacă rămân posturi de ocupat la terminarea primului tur de vot, se procedează la votări succesive conform procedurii stabilite la lit. a) până când posturile rămase sunt ocupate.

7. Curtea nu poate cuprinde mai mult de un cetățean al aceluiași stat. În această privință, cel care poate fi considerat cetățean al mai multor state este considerat a fi cetățean al statului în care își exercită în mod obișnuit drepturile sale civile și politice.

8. a) În alegerea judecătorilor statele părți țin seama de necesitatea de a asigura în componenta Curții:

- (i) reprezentarea principalelor sisteme juridice ale lumii;
  - (ii) o reprezentare geografică echitabilă; și
  - (iii) o reprezentare echitabilă a bărbaților și a femeilor.
- b) Statele părți țin, de asemenea, seama de necesitatea de a asigura prezența judecătorilor specializați în anumite domenii, inclusiv în problemele legate de violența împotriva femeilor și copiilor, dar fără să se limiteze la acestea.

9. a) Sub rezerva lit. b), judecătorii sunt aleși pentru un mandat de 9 ani și, sub rezerva lit. a) și a art. 37 paragraful 2, ei nu sunt realeși.

b) La prima alegere o treime din numărul judecătorilor aleși, desemnați prin tragere la sorți, sunt numiți pentru un mandat de 3 ani; o treime din numărul judecătorilor aleși, desemnați prin tragere la sorți, sunt numiți pentru un mandat de 6 ani; ceilalți judecători sunt numiți pentru un mandat de 9 ani.

c) Un judecător numit pentru un mandat de 3 ani în aplicarea lit. b) este reeligibil pentru un mandat complet.

10. Cu toate dispozițiile paragrafului 9, un judecător numit la o Cameră de primă instanță sau de apel, conform art. 39, care a început să se ocupe în fața acestei Camere de o cauză în primă instanță sau în apel, rămâne în funcție până la închiderea acestei cauze.

#### ARTICOLUL 37

##### Posturi vacante

1. Se procedează prin alegeri pentru ocuparea posturilor devenite vacante, conform dispozițiilor art. 36.

2. Un judecător ales pe un post devenit vacant încheie mandatul predecesorului său; dacă durata mandatului ce trebuie terminat este inferioară sau egală cu 3 ani, el este reeligibil pentru un mandat întreg conform art. 36.

#### ARTICOLUL 38

##### Președinția

1. Președintele și primul și al doilea vicepreședinte sunt aleși cu majoritatea absolută a judecătorilor. Ei sunt aleși pentru 3 ani sau până la expirarea mandatului lor de judecător, dacă acesta se încheie înainte de 3 ani. Ei sunt reeligibili o singură dată.

2. Primul vicepreședinte înlocuiește președintele atunci când acesta nu se poate prezenta sau când este recuzat. Al doilea vicepreședinte înlocuiește președintele când acesta și primul vicepreședinte nu se pot prezenta nici unul sau când sunt recuzați.

3. Președintele, primul vicepreședinte și al doilea vicepreședinte compun Președinția, care este însărcinată:

a) cu buna administrare a Curții, cu excepția Biroului procurorului; și

b) cu alte funcții care îi sunt conferite conform prezentului statut.

4. În exercitarea atribuțiilor prevăzute la paragraful 3 lit. a) Președinția acționează împreună cu procurorul, al cărui acord îl solicită în toate problemele de interes comun.

#### ARTICOLUL 39

##### Camerele

1. Imediat ce este posibil după alegerea judecătorilor Curtea se organizează în secții, potrivit prevederilor art. 34 lit. b). Secția apelurilor se compune din președinte și alți 4 judecători; Secția de primă instanță și Secția preliminară sunt compuse fiecare din cel puțin 6 judecători.

Repartizarea judecătorilor la secții se bazează pe natura funcțiilor încredințate fiecăreia dintre ele și pe competențele și experiența judecătorilor aleși la Curte, în așa măsură încât fiecare secție să cuprindă proporția dorită de specialiști în drept penal și în procedură penală și de specialiști în drept internațional. Secția preliminară și Secția de primă instanță sunt, în principal, compuse din judecători având experiența proceselor penale.

2. a) Funcțiile judiciare ale Curții sunt exercitate în fiecare secție prin Camere.

b) (i) Camera de apel este compusă din toți judecătorii Secției apelurilor.

(ii) Funcțiile Camerei de primă instanță sunt exercitate de 3 judecători ai Secției de primă instanță.

(iii) Funcțiile Camerei preliminare sunt exercitate fie de 3 judecători ai Secției preliminare, fie de un singur judecător de la această secție, conform prezentului statut și Regulamentului de procedură și de probe.

c) Nici o dispoziție a prezentului paragraf nu interzice constituirea simultană a mai mult de o Cameră de primă instanță sau Cameră preliminară, când activitatea Curții o cere.

3. a) Judecătorii repartizați la Secția preliminară și la Secția de primă instanță funcționează pe o perioadă de 3 ani; ei continuă să funcționeze peste acest termen până la încheierea oricărei cauze care le-a fost încredințată în aceste secții.

b) Judecătorii repartizați la Secția apelurilor funcționează în cadrul acesteia pe toată durata mandatului lor.

4. Judecătorii repartizați la Secția apelurilor funcționează exclusiv în această secție. Cu toate acestea, nici o dispoziție a prezentului articol nu interzice totuși repartizarea provizorie de judecători de la Secția de primă instanță la Secția preliminară sau invers, dacă Președinția apreciază că activitatea Curții o impune, înțelegându-se că un judecător care a participat la faza preliminară a unei cauze nu este în nici un caz autorizat să funcționeze la Camera de primă instanță sesizată cu această cauză.

#### ARTICOLUL 40

##### Independența judecătorilor

1. Judecătorii își exercită funcțiile în deplină independență.

2. Judecătorii nu exercită nici o activitate care ar putea fi incompatibilă cu funcțiile lor judiciare sau care ar putea să pună la îndoială independența lor.

3. Judecătorii trebuie să își exercite funcțiile cu normă completă la sediul Curții și nu trebuie să se ocupe cu nici o altă activitate cu caracter profesional.

4. Orice problemă pe care o ridică aplicarea paragrafeilor 2 și 3 este hotărâtă cu majoritatea absolută a judecătorilor. Un judecător nu participă la luarea deciziei referitoare la o problemă care îl privește.

#### ARTICOLUL 41

##### Eliberarea și recuzarea judecătorilor

1. Președinția poate elibera un judecător, la cererea sa, din funcțiile ce îi sunt atribuite în baza prezentului statut, conform Regulamentului de procedură și de probe.

2. a) Un judecător nu poate să participe la soluționarea nici unei cauze în care imparțialitatea sa ar putea să fie pusă la îndoială în mod rezonabil dintr-un motiv oarecare. Un judecător este recuzat într-o cauză conform prezentului paragraf, în special dacă el a intervenit mai înainte, sub orice titlu, în această cauză în fața Curții sau într-o cauză

penală conexă la nivel național în care persoana care face obiectul anchetei sau al urmăririi este implicată. Un judecător poate, de asemenea, să fie recuzat din celelalte motive prevăzute de Regulamentul de procedură și de probe.

b) Procurorul sau persoana care face obiectul anchetei sau al urmăririi poate cere recuzarea unui judecător în baza prezentului paragraf.

c) Orice problemă referitoare la recuzarea unui judecător este hotărâtă de majoritatea absolută a judecătorilor. Judecătorul a cărui recuzare se cere poate să își prezinte observațiile asupra recuzării, dar nu participă la luarea deciziei.

#### ARTICOLUL 42

##### **Biroul procurorului**

1. Biroul procurorului acționează independent ca organ distinct în cadrul Curții. El este însărcinat să primească comunicările și orice informație justificativă în forma convenită privind crimele ce țin de competența Curții, să le examineze, să conducă anchetele și să susțină acuzarea în fața Curții. Membrii săi nu solicită și nici nu acceptă instrucțiuni de la nici o sursă exterioară.

2. Biroul este condus de procuror. Acesta are autoritate deplină asupra gestiunii și administrației Biroului, inclusiv personalului, instalațiilor și celorlalte resurse. Procurorul este sprijinit de unul sau mai mulți procurori adjuncți, abilitați să procedeze la orice acte pe care prezentul statut le cere procurorului. Procurorul și procurorii adjuncți sunt de naționalități diferite. Ei își exercită funcțiile cu normă întreagă.

3. Procurorul și procurorii adjuncți trebuie să se bucure de o înaltă considerație morală și să aibă o competență solidă și o mare experiență practică în materie de urmărire sau judecată în procese penale. Ei trebuie să aibă o excelentă cunoaștere și o practică curentă în cel puțin una dintre limbile de lucru ale Curții.

4. Procurorul este ales prin vot secret de Adunarea statelor părți, cu majoritatea absolută din rândul membrilor acesteia. Procurorii adjuncți sunt aleși în același mod pe o listă de candidați prezentată de procuror. Procurorul prezintă 3 candidați pentru ocuparea fiecărui post de procuror adjuncț. Cu condiția să nu se fi stabilit un mandat mai scurt în momentul alegerii, procurorul și procurorii adjuncți își exercită funcțiile pe o perioadă de 9 ani și nu pot fi realeși.

5. Nici procurorul și nici procurorii adjuncți nu exercită o activitate riscând să fie incompatibilă cu funcțiile lor în materie de urmărire sau care să pună la îndoială independența lor. Ei nu se vor ocupa cu nici o altă activitate cu caracter profesional.

6. Președinția poate elibera, la cerere, procurorul sau procurorul adjuncț din funcția sa într-o anumită cauză.

7. Nici procurorul și nici procurorii adjuncți nu pot participa la soluționarea unei cauze în care imparțialitatea lor ar fi pusă, pe bună dreptate, la îndoială dintr-un motiv oarecare. Ei sunt recuzați într-o cauză, conform prezentului paragraf, dacă au intervenit anterior, sub orice titlu, în această cauză în fața Curții sau într-o cauză penală conexă la nivel național, în care persoana care face obiectul anchetei sau urmăririi este implicată.

8. Orice problemă referitoare la recuzarea procurorului sau a unui procuror adjuncț este hotărâtă de către Camera de apel.

a) Persoana care face obiectul anchetei sau urmăririi poate să ceară în orice moment recuzarea procurorului sau a unui procuror adjuncț, din motivele enunțate în prezentul articol.

b) Procurorul sau procurorul adjuncț interesat poate să își prezinte, după caz, observațiile asupra problemei.

9. Procurorul numește consilieri care sunt specialiști în drept privind anumite probleme, inclusiv, dar fără să se limiteze la acestea, cele ale violenței sexuale, violențele cu motivare sexuală și violențele împotriva copiilor.

#### ARTICOLUL 43

##### **Grefa**

1. Grefa răspunde de aspectele nejudiciare ale administrației și serviciului Curții, fără prejudicierea funcțiilor și atribuțiilor procurorului definite la art. 42.

2. Grefa este condusă de un grefier, care este responsabilul principal al administrației Curții. Grefierul își exercită funcțiile sub autoritatea președintelui Curții.

3. Grefierul și grefierul adjuncț trebuie să fie persoane de o înaltă moralitate și de o mare competență, având o excelentă cunoaștere și o practică curentă în cel puțin una dintre limbile de lucru ale Curții.

4. Judecătorii aleg grefierul cu majoritatea absolută prin vot secret, ținând seama de eventualele recomandări ale Adunării statelor părți. Dacă este necesar, ei aleg în același mod un grefier adjuncț la recomandarea grefierului.

5. Grefierul este ales pe o perioadă de 5 ani, este reeligibil o dată și își exercită funcțiile cu normă întreagă. Grefierul adjuncț este ales pe o perioadă de 5 ani sau pentru un mandat mai scurt, potrivit celorlalte decise de majoritatea absolută a judecătorilor; el este chemat să își exercite funcțiile potrivit cerințelor serviciului.

6. Grefierul înființează în cadrul Grefei o diviziune de ajutor a victimelor și martorilor. Această diviziune este însărcinată, în consultare cu Biroul procurorului, să sfătuiască și să ajute în orice mod potrivit martorii, victimele care se prezintă în fața Curții și celelalte persoane pe care depozitiile acestor martori pot să le facă să se confrunte cu un risc, precum și să prevadă măsurile și dispozițiile de luat pentru a le asigura protecția și securitatea. Personalul diviziunii cuprinde specialiști în ajutorarea victimelor traumatismelor, inclusiv a traumatismelor datorate violențelor sexuale.

#### ARTICOLUL 44

##### **Personalul**

1. Procurorul și grefierul numesc personalul calificat necesar în serviciile lor respective, inclusiv anchetatorii, în cazul procurorului.

2. Când recrutează personalul, procurorul și grefierul veghează să se asigure serviciile cu persoane având înaltă eficacitate, competență și integritate, ținând seama, *mutatis mutandis*, de criteriile menționate la art. 36 paragraful 8.

3. Grefierul, în acord cu Președinția și cu procurorul, propune statutul personalului, care cuprinde condițiile de numire, de remunerare și de încetare a funcțiilor. Statutul personalului este aprobat de adunarea statelor părți.

4. Curtea, în circumstanțe excepționale, poate să folosească, cu titlu gratuit, personalul pus la dispoziția sa de statele părți, organizațiile interguvernamentale și de organizațiile neguvernamentale pentru a ajuta orice organ al Curții în activitățile sale. Procurorul poate accepta un astfel de personal pentru Biroul procurorului. Persoanele puse la dispoziție cu titlu gratuit sunt angajate conform directivelor care vor fi stabilite de Adunarea statelor părți.

## ARTICOLUL 45

**Angajament solemn**

Înainte de preluarea funcțiilor prevăzute în prezentul statut judecătories, procurorul, procurorii adjuncți, grefierul și grefierul adjunct își iau în ședință publică angajamentul solemn de a-și exercita atribuțiile în deplină imparțialitate și conștiință.

## ARTICOLUL 46

**Pierderea funcției**

1. Un judecător, procurorul, un procuror adjunct, grefierul sau grefierul adjunct pot fi înlăturați din funcțiile lor, prin decizia luată conform paragrafului 2, în cazul în care:

a) s-a stabilit că el a comis o greșeală mare sau o abatere de la sarcinile care i-au fost impuse prin prezentul statut, conform celor prevăzute în Regulamentul de procedură și de probe; sau

b) se află în incapacitatea de a-și exercita funcțiile, așa cum sunt definite în prezentul statut.

2. Decizia privind pierderea funcției unui judecător, procuror sau a unui procuror adjunct, în aplicarea paragrafului 1, este luată de Adunarea statelor părți prin vot secret:

a) în cazul unui judecător, cu majoritatea de două treimi a statelor părți, la recomandarea adoptată de majoritatea de două treimi a celorlalți judecători;

b) în cazul procurorului, cu majoritatea absolută a statelor părți;

c) în cazul procurorului adjunct, cu majoritatea absolută a statelor părți, la recomandarea procurorului.

3. Decizia privind pierderea funcției de grefier sau de grefier adjunct se ia cu majoritatea absolută a judecătorilor.

4. Un judecător, un procuror, un procuror adjunct, un grefier sau un grefier adjunct, al cărui comportament sau aptitudine de a exercita funcțiile prevăzute în prezentul statut este contestată în baza prezentului articol, are întreaga latitudine de a prezenta și primi probe și pentru a-și prezenta argumentele conform Regulamentului de procedură și de probe. El nu participă în alt mod la luarea deciziilor.

## ARTICOLUL 47

**Sanțiuni disciplinare**

Un judecător, un procuror, un procuror adjunct, un grefier sau un grefier adjunct care a comis o greșeală de o gravitate mai mică decât cele prevăzute la art. 46 paragraful 1 se expune la sancțiunile disciplinare prevăzute de Regulamentul de procedură și de probe.

## ARTICOLUL 48

**Privilegii și imunități**

1. Curtea se bucură pe teritoriul statelor părți de privilegii și de imunitățile necesare îndeplinirii misiunii sale.

2. Judecătorii, procurorul, procurorii adjuncți și grefierul se bucură în exercițiul funcțiilor lor și în legătură cu aceste funcții de privilegiile și imunitățile acordate șefilor de misiuni diplomatice. După expirarea mandatului lor ei continuă să se bucure de imunitate în orice procedură legală pentru cele vorbite, scrise sau pentru actele care țin de exercițiul funcțiilor lor oficiale.

3. Grefierul adjunct, personalul Biroului procurorului și personalul Grefei se bucură de privilegiile, imunitățile și facilitățile necesare exercitării funcțiilor lor, conform acordului asupra privilegiilor și imunităților Curții.

4. Avocații, experții, martorii și celelalte persoane a căror prezență este cerută la sediul Curții beneficiază de tratamentul necesar bunei funcționări a Curții, conform acordului asupra privilegiilor și imunităților Curții.

5. Privilegiile și imunitățile pot fi ridicate:

a) în cazul judecătorului sau procurorului, prin decizia luată cu majoritatea absolută a judecătorilor;

b) în cazul grefierului, de către Președinție;

c) în cazul procurorilor adjuncți și al personalului Biroului procurorului, de către procuror;

d) în cazul grefierului adjunct și al personalului Grefei, de către grefier.

## ARTICOLUL 49

**Salarii, indemnizații și rambursarea cheltuielilor**

Judecătorii, procurorul, procurorii adjuncți, grefierul și grefierul adjunct primesc salariile, indemnizațiile și rambursarea cheltuielilor hotărâte de adunarea statelor părți. Aceste salarii și indemnizații nu sunt reduse în cursul mandatului.

## ARTICOLUL 50

**Limbi oficiale și limbi de lucru**

1. Limbile oficiale ale Curții sunt engleza, araba, chineza, spaniola, franceza și rusa. Hotărârile Curții, precum și celelalte decizii prin care sunt reglementate problemele de fond ce îi sunt supuse sunt publicate în limbile oficiale. Președinția determină, ținând seama de criteriile stabilite de Regulamentul de procedură și de probe, care decizii pot fi considerate în scopurile prezentului paragraf ca reglementând probleme de fond.

2. Limbile de lucru ale Curții sunt engleza și franceza. Regulamentul de procedură și de probe definește cazurile în care alte limbi oficiale pot fi folosite ca limbi de lucru.

3. La cererea unei părți într-o procedură sau a unui stat autorizat să intervină într-o procedură Curtea autorizează folosirea de către această parte sau de acest stat a unei alte limbi decât engleza și franceza, dacă ea consideră acest fapt ca fiind justificat.

## ARTICOLUL 51

**Regulamentul de procedură și de probe**

1. Regulamentul de procedură și de probe intră în vigoare la adoptarea sa de către Adunarea statelor părți cu majoritatea de două treimi din numărul membrilor săi.

2. Amendamente la Regulamentul de procedură și de probe pot fi propuse de:

a) oricare stat parte;

b) judecătorii care acționează cu majoritate absolută;

c) procuror.

Aceste amendamente intră în vigoare la adoptarea lor cu majoritatea de două treimi din numărul membrilor Adunării statelor părți.

3. După adoptarea Regulamentului de procedură și de probe, în cazurile urgente în care situația specială prezentată în fața Curții nu este prevăzută de regulament, judecătorii pot, cu majoritatea de două treimi, să stabilească reguli provizorii care să se aplice până când Adunarea statelor părți, la reuniunea ordinară sau extraordinară următoare, le adoptă, le modifică sau le respinge.

4. Regulamentul de procedură și de probe, amendamentele ce îl privesc și regulile provizorii sunt conforme cu dispozițiile prezentului statut. Amendamentele la

Regulamentul de procedură și de probe, precum și regulile provizorii nu se aplică retroactiv în prejudiciul persoanei care face obiectul unei anchete, urmăriri sau al unei condamnări.

5. În caz de neconcordanță între prezentul statut și Regulamentul de procedură și de probe, statutul prevalează.

#### ARTICOLUL 52

##### Regulamentul Curții

1. Judecătorii adoptă cu majoritatea absolută, conform prezentului statut și Regulamentului de procedură și de probe, regulamentul necesar funcționării zilnice a Curții.

2. Procurorul și grefierul sunt consultați la elaborarea regulamentului Curții și a oricărui amendament referitor la acesta.

3. Regulamentul Curții și orice amendament referitor la acesta au efect de la adoptare, dacă judecătorii nu decid altfel. Ele sunt comunicate imediat după adoptarea lor statelor părți spre examinare. Ele rămân în vigoare dacă majoritatea statelor părți nu fac obiecții în termen de 6 luni.

#### CAPITOLUL V

##### Anchetă și urmărire

#### ARTICOLUL 53

##### Deschiderea unei anchete

1. Procurorul, după ce a evaluat informațiile ce i s-au adus la cunoștință, deschide o anchetă, în afara cazului în care conchide că nu există o bază rezonabilă pentru urmărire, în baza prezentului statut. Pentru a lua decizia procurorul examinează:

a) dacă informațiile aflate la dispoziția sa oferă motive credibile că o crimă ce ține de competența Curții a fost sau este pe cale să fie comisă;

b) dacă este sau ar fi admisibilă cauza, ținând seama de art. 17; și

c) dacă există motive serioase de a crede că, ținând seama de gravitatea crimei și de interesele victimelor, ancheta nu ar servi intereselor justiției.

Dacă conchide că nu există motive serioase pentru urmărire și dacă această concluzie se bazează exclusiv pe considerentele prevăzute la lit. c), procurorul informează despre aceasta Camera preliminară.

2. Dacă după anchetă procurorul conchide că nu există motive suficiente pentru începerea urmăririi:

a) pentru că nu există o bază suficientă, în drept sau în fapt, pentru a cere un mandat de arestare sau o citație de înfățișare în aplicarea art. 58;

b) deoarece cauza este inadmisibilă față de prevederile art. 17; sau

c) pentru că urmărirea nu ar servi intereselor justiției, ținând seama de toate circumstanțele, inclusiv de gravitatea crimei, de interesele victimelor, de vârsta sau handicapul autorului prezumat și de rolul său în crima invocată, el informează asupra concluziei sale și considerentelor care au motivat-o, Camera preliminară și statul care i-a deferit situația, conform art. 14, sau Consiliul de Securitate, dacă este vorba de o situație prevăzută în art. 13 lit. b).

3. a) La cererea statului care a deferit situația, conform art. 14, sau a Consiliului de Securitate, dacă este vorba de o situație prevăzută la art. 13 lit. b), Camera preliminară poate examina decizia de neurmărire luată de procuror în baza paragrafelor 1 sau 2 și să ceară procurorului să o reaprecieze.

b) Mai mult, Camera preliminară poate, din proprie inițiativă, să examineze decizia procurorului de neurmărire dacă această decizie se bazează exclusiv pe considerațiile prevăzute la paragraful 1 lit. c) și la paragraful 2 lit. c). Într-un asemenea caz decizia procurorului nu are efect decât dacă ea este confirmată de Camera preliminară.

4. Procurorul poate în orice moment să își reaprecieze decizia de a deschide sau nu o anchetă sau de a angaja sau nu urmărire în lumina noilor fapte sau informații.

#### ARTICOLUL 54

##### Obligații și competențe ale procurorului în materie de anchete

1. Procurorul:

a) pentru stabilirea adevărului extinde ancheta la toate faptele și elementele de probă care pot fi utile pentru a determina dacă există răspundere penală, ținând seama de prezentul statut, și, făcând aceasta, anchetează atât scopul culpabilizării, cât și al dezincriminării;

b) ia măsuri corespunzătoare spre a asigura eficiența anchetelor și urmăririlor vizând crimele ce țin de competența Curții. Făcând aceasta, ține seama de interesele și situația personală a victimelor și martorilor, inclusiv de vârsta, sexul, astfel cum este definit la art. 7 paragraful 3, și de starea lor de sănătate; el ține, de asemenea, seama de natura crimei, în special când aceasta conține violențe sexuale, violențe cu motivare sexuală sau violențe împotriva copiilor; și

c) respectă pe deplin drepturile persoanelor menționate în prezentul statut.

2. Procurorul poate ancheta pe teritoriul unui stat:

a) conform dispozițiilor cap. IX; sau

b) cu autorizarea Camerei preliminare în baza art. 57 paragraful 3 lit. d).

3. Procurorul poate:

a) să strângă și să examineze elementele de probă;

b) să convoace și să interogheze persoane care fac obiectul unei anchete, victime și martori;

c) să ceară cooperarea oricărui stat sau organizații ori dispozitiv guvernamental, conform competențelor lor sau mandatului lor;

d) să încheie orice înțelegeri sau acorduri care nu sunt contrare dispozițiilor prezentului statut și care pot fi necesare pentru facilitarea cooperării unui stat, a unei organizații interguvernamentale sau a unei persoane;

e) să se angajeze să nu divulge în nici un stadiu al procedurii documentele sau informațiile pe care le-a obținut, cu condiția confidențialității și numai pentru scopul obținerii unor noi probe, cu excepția cazului în care informatorul consimte la divulgarea lor; și

f) să ia sau să ceară să fie luate măsuri necesare care să asigure confidențialitatea informațiilor culese, protecția persoanelor sau asigurarea elementelor de probă.

#### ARTICOLUL 55

##### Drepturi ale persoanelor în cadrul unei anchete

1. Într-o anchetă deschisă în baza prezentului statut o persoană:

a) nu este obligată să depună mărturie împotriva ei înseși, nici să se recunoască vinovată;

b) nu este supusă la nici o formă de coerciție, constrângere sau amenințare, nici la tortură, nici la vreo altă formă de suferință sau tratament de cruzime inuman sau degradant;

c) beneficiază gratuit, dacă nu este interogată într-o limbă pe care o înțelege și o vorbește perfect, de ajutorul unui interpret competent și de toate traducerile necesare cerințelor echității; și

d) nu poate fi arestată sau deținută arbitrar; ea nu poate fi privată de libertate dacă aceasta nu are loc pentru motivul și potrivit procedurii prevăzute în prezentul statut.

2. Când există motive să se creadă că o persoană a comis o crimă ce ține de competența Curții și că această persoană trebuie să fie interogată fie de procuror, fie de autoritățile naționale în baza unei cereri făcute conform cap. IX, această persoană are în plus drepturile următoare, asupra cărora este informată înainte de a fi interogată:

a) să fie informată înainte de a fi interogată că există motive să se creadă că ea a comis o crimă ce ține de competența Curții;

b) să păstreze tăcerea, fără ca această tăcere să fie luată în considerare pentru determinarea culpabilității sau a nevinovăției sale;

c) să fie asistată de un apărător la alegerea sa sau, dacă nu are, de un apărător din oficiu de fiecare dată când interesele justiției o cer, fără a trebui în acest caz să verse o remunerare, dacă nu are mijloace;

d) să fie interogată în prezența avocatului său, dacă nu a renunțat la dreptul de a fi asistată de un avocat.

#### ARTICOLUL 56

##### **Rolul Camerei preliminare în situația în care ocazia obținerii de informații nu se va mai prezenta**

1. a) Când procurorul consideră că o anchetă oferă ocazia unică, care nu se va mai prezenta în continuare, de a lua o mărturie sau o declarație sau de a examina, culege ori verifica elemente de probă în scopurile procesului, avizează despre aceasta Camera preliminară.

b) Camera preliminară poate, în această situație, la cererea procurorului, să ia toate măsurile specifice pentru a asigura eficiența și integritatea procedurii și, în special, pentru a proteja drepturile apărării.

c) Cu excepția deciziei contrare a Camerei preliminare, procurorul informează, de asemenea, despre circumstanța prevăzută în lit. a) persoana care a fost arestată sau s-a prezentat pe baza citației emise în cadrul anchetei, cu scopul ca să poată fi ascultată.

2. Măsurile prevăzute la paragraful 1 lit. b) pot consta în:

a) a face recomandări sau a emite ordonanțe privind calea de urmat;

b) a ordona încheierea unui proces-verbal asupra procedurii;

c) a numi un expert;

d) a autoriza avocatul unei persoane care a fost arestată sau s-a înfățișat la Curte pe baza citației să participe la procedură sau, când arestarea ori înfățișarea nu a avut loc sau avocatul nu a fost încă ales, a desemna un avocat care va reprezenta interesele apărării;

e) a însărcina pe unul dintre membrii săi sau, în caz de nevoie, pe unul dintre judecătorii disponibili ai Secției preliminare sau ai Secției primei instanțe să facă recomandări sau să emită ordonanțe privind strângerea ori conservarea probelor sau audierii persoanelor;

f) a lua orice alte măsuri necesare pentru culegerea sau păstrarea elementelor de probă.

3. a) Când procurorul nu a solicitat măsurile prevăzute în prezentul articol, dar Camera preliminară este de părere că aceste măsuri sunt necesare pentru păstrarea elementelor de probă pe care le apreciază ca esențiale pentru

apărarea în cursul procesului, consultă procurorul pentru a afla dacă acesta avea motive întemeiate să nu ceară luarea măsurilor în cauză. Dacă după consultare Camera conchide că faptul de a nu fi cerut aceste măsuri nu este justificat, poate lua măsuri din proprie inițiativă.

b) Procurorul poate face apel împotriva deciziei Camerei preliminare de a acționa din proprie inițiativă în baza prezentului paragraf. Acest apel este examinat după o procedură accelerată.

4. Admisibilitatea elementelor de probă păstrate sau strânse în scopurile procesului în aplicarea prezentului articol ori înregistrarea acestor elemente de probă este reglementată de art. 69, valoarea lor fiind cea pe care le-o dă Camera de primă instanță.

#### ARTICOLUL 57

##### **Funcțiile și competențele Camerei preliminare**

1. Dacă prezentul statut nu dispune altfel, Camera preliminară își exercită funcțiile conform dispozițiilor prezentului articol.

2. a) Deciziile date de Camera preliminară în baza art. 15, 18, 19, a art. 54 paragraful 2, art. 61 paragraful 7 și a art. 72 sunt luate cu majoritatea judecătorilor care o compun.

b) În toate celelalte cazuri un singur judecător al Camerei preliminare poate exercita funcțiile prevăzute în prezentul statut, dacă nu se prevede altfel printr-o dispoziție a Regulamentului de procedură și de probe sau printr-o decizie a Camerei preliminare luate cu majoritate.

3. Independent de alte funcții care îi sunt conferite în virtutea prezentului statut, Camera preliminară poate:

a) la cererea procurorului, să dea ordonanțe și să elibereze mandatele care pot fi necesare în scopurile unei anchete;

b) la cererea unei persoane care a fost arestată sau s-a înfățișat pe baza citației, conform art. 58, să emită orice ordonanță, inclusiv măsurile prevăzute la art. 56, sau să solicite orice concurs, conform cap. IX, care pot fi necesare pentru ajutarea persoanei la pregătirea apărării;

c) în caz de nevoie, să asigure protecția și respectarea vieții private a victimelor și martorilor, conservarea probelor, protecția persoanelor care au fost arestate ori s-au înfățișat pe baza citației, precum și protejarea informațiilor legate de securitatea națională;

d) să autorizeze procurorul să ia anumite măsuri de anchetă pe teritoriul unui stat parte fără să își asigure cooperarea acestui stat, conform cap. IX, dacă, ținând seama, în măsura posibilului, de vederile acestui stat, Camera a stabilit că în speță acesta este vădit incapabil să dea urmare unei cereri de cooperare pentru că nici o autoritate sau componentă competentă a aparatului său judiciar național nu este disponibilă să dea curs unei cereri de cooperare conform cap. IX;

e) când un mandat de arestare sau o citație de înfățișare a fost emisă în baza art. 58, să solicite cooperarea statelor în baza art. 93 paragraful 1 lit. k), ținând seama în mod convenit de forța elementelor de probă și de drepturile părților în cauză, după cum se prevede în prezentul statut și în Regulamentul de procedură și de probe, pentru a lua măsurile conservatorii în scopurile confiscării, în special în interesul superior al victimelor.



## ARTICOLUL 58

**Eliberarea de către Camera preliminară a unui mandat de arestare sau a unei citații pentru înfățișare**

1. În orice moment după deschiderea unei anchete Camera preliminară eliberează, la cererea procurorului, un mandat de arestare împotriva unei persoane dacă, după examinarea cererii și a elementelor de probă sau a altor informații furnizate de procuror, ea este convinsă că:

a) există motive întemeiate să se creadă că această persoană a comis o crimă ce ține de competența Curții; și  
b) arestarea acestei persoane este necesară pentru a garanta:

- (i) că persoana se va înfățișa;
- (ii) că ea nu va împiedica ancheta sau procedura în fața Curții, nici nu îi va compromite desfășurarea; sau
- (iii) în caz de nevoie, că ea nu va urmări executarea crimei despre care este vorba sau a unei crime conexe ce ține de competența Curții și care s-a produs în aceleași circumstanțe.

2. Cererea procurorului conține următoarele elemente:

a) numele persoanei vizate și orice alte elemente utile pentru identificare;  
b) o referire precisă la crima ce ține de competența Curții, pe care persoana este bănuită că a comis-o;  
c) expunerea succintă a faptelor invocate că ar constitui această crimă;  
d) un rezumat al probelor care reprezintă motive întemeiate să se creadă că persoana a comis această crimă; și

e) considerentele pentru care procurorul apreciază că este necesar să procedeze la arestarea acestei persoane.

3. Mandatul de arestare conține elementele următoare:

a) numele persoanei vizate și orice alte elemente utile de identificare;  
b) o referire precisă la crima ce ține de competența Curții, care justifică arestarea; și  
c) expunerea succintă a faptelor invocate ca reprezentând această crimă.

4. Mandatul de arestare rămâne în vigoare atâta vreme cât Curtea nu a decis altfel.

5. Pe baza mandatului de arestare Curtea poate să ceară arestarea provizorie sau arestarea și predarea persoanei conform cap. IX.

6. Procurorul poate cere Camerei preliminare să modifice mandatul de arestare prin recalificarea crimelor la care acesta se referă sau prin adăugarea de noi crime. Camera preliminară modifică mandatul de arestare dacă are motive întemeiate să creadă că persoana a comis crimele cu privire la care s-a făcut o recalificare sau crime noi.

7. Procurorul poate cere Camerei preliminare să emită o citație de înfățișare în locul mandatului de arestare. Dacă Camera preliminară este convinsă că există motive întemeiate de a crede că persoana a comis crima care îi este imputată și că o citație de înfățișare este suficientă pentru a garanta că ea se va prezenta în fața Curții, emite o citație cu sau fără condiții restrictive de libertate (altele decât detenția), dacă legislația națională prevede aceasta. Citația conține elementele următoare:

a) numele persoanei vizate și orice alte elemente utile de identificare;  
b) data înfățișării;  
c) o referire precisă la crima ce ține de competența Curții, pe care persoana se bănuiește că ar fi comis-o; și  
d) expunere succintă a faptelor invocate că ar constitui această crimă.

Citația este notificată persoanei vizate.

## ARTICOLUL 59

**Procedura de arestare în statul de detenție**

1. Statul parte care a primit o cerere de arestare provizorie sau de arestare și de predare ia imediat măsuri pentru a face să fie arestată persoana în cauză, conform legislației și dispozițiilor cap. IX.

2. Orice persoană arestată este deferită fără întârziere autorității judiciare competente a statului de detenție care verifică, conform legislației acestui stat, dacă:

a) mandatul vizează chiar această persoană;  
b) aceasta a fost arestată conform unei proceduri legale; și  
c) drepturile sale au fost respectate.

3. Persoana arestată are dreptul să ceară autorității competente a statului de detenție punerea în libertate provizorie în așteptarea predării sale.

4. Când se pronunță asupra acestei cereri, autoritatea competentă a statului de detenție examinează dacă, ținând seama de gravitatea crimelor invocate, urgența și circumstanțele excepționale justifică punerea în libertate provizorie și dacă garanțiile dorite asigură că statul de detenție poate să se achite de obligația sa de a preda Curții persoana. Autoritatea competentă a statului de detenție nu poate examina dacă mandatul de arestare a fost eliberat în mod legal față de art. 58 paragraful 1 lit. a) și b).

5. Camera preliminară este avizată asupra oricărei cereri de punere în libertate provizorie și face recomandări autorității competente a statului de detenție. Înainte de pronunțarea deciziei aceasta ia integral în considerare aceste recomandări, inclusiv, dacă este cazul, cele care se referă la măsurile corespunzătoare pentru împiedicarea evadării persoanei.

6. Dacă punerea în libertate provizorie este acordată, Camera preliminară poate cere rapoarte periodice asupra regimului libertății provizorii.

7. O dată ordonată predarea de către statul de detenție, persoana este predată Curții cât mai curând posibil.

## ARTICOLUL 60

**Procedura inițială în fața Curții**

1. De îndată ce persoana a fost predată Curții sau după înfățișarea ei în fața acesteia, voluntar sau prin citare, Camera preliminară verifică dacă ea a fost informată asupra crimelor ce îi sunt imputate, inclusiv dreptul de a cere punerea sa în libertate provizorie pe parcursul judecății.

2. Persoana la care se referă un mandat de arestare poate cere punerea sa în libertate provizorie pe parcursul judecății. Dacă Camera preliminară este convinsă că sunt întrunite condițiile enunțate la art. 58 paragraful 1, persoana este menținută în detenție. Dacă nu, Camera preliminară o pune în libertate, cu sau fără condiții.

3. Camera preliminară reexaminează periodic decizia sa de punere în libertate sau menținerea în detenție. Ea poate să facă aceasta în orice moment, la cererea procurorului sau a persoanei interesate. Camera poate în această situație să își modifice decizia privind detenția, punerea în libertate sau condițiile acesteia dacă este convinsă că evoluția împrejurărilor faptelor o justifică.

4. Camera preliminară se asigură că detenția înaintea procesului nu se prelungește în mod excesiv din cauza unei întârzieri nejustificate imputabile procurorului. Dacă o asemenea întârziere se produce, Camera examinează posibilitatea de a pune persoana interesată în libertate, cu sau fără condiții.

5. Dacă este necesar, Camera preliminară poate emite un mandat de arestare pentru a garanta înfățișarea persoanei care a fost pusă în libertate.

#### ARTICOLUL 61

##### **Confirmarea învinuirilor înainte de proces**

1. Sub rezerva paragrafului 2, într-un termen rezonabil după predarea persoanei către Curte sau înfățișarea sa voluntară în fața acesteia, Camera preliminară ține o ședință pentru a confirma învinuirile pe care procurorul înțelege să se bazeze pentru a cere trimiterea în judecată. Ședința se desfășoară în prezența procurorului și a persoanei care face obiectul anchetei sau a urmăririi, precum și a avocatului acesteia.

2. Camera preliminară poate, la cererea procurorului sau din proprie inițiativă, să țină o ședință în absența persoanei interesate, pentru a confirma învinuirile pe care procurorul înțelege să se bazeze pentru a cere trimiterea în judecată, când persoana:

a) a renunțat la dreptul său de a fi prezentă; sau

b) a fugit sau este de negăsit și tot ceea ce a fost rezonabil posibil a fost făcut pentru a garanta înfățișarea sa în fața Curții și a o informa asupra învinuirilor care i se aduc și despre ținerea unei ședințe viitoare pentru confirmarea acestor învinuiri.

În aceste cazuri persoana este reprezentată de un avocat când Camera preliminară consideră că aceasta servește interesele justiției.

3. Într-un termen rezonabil înaintea ședinței, persoana:

a) primește notificarea scrisă asupra învinuirilor pe care procurorul înțelege să se bazeze pentru a cere trimiterea în judecată; și

b) este informată asupra elementelor de probă pe care procurorul înțelege să se bazeze la ședință.

Camera preliminară poate da ordonanțe privind divulgarea informațiilor în scopurile ședinței.

4. Înainte de ședință procurorul poate continua ancheta și poate modifica sau retrage învinuirile. Persoana vizată primește notificare asupra oricărui amendament sau retrageri de învinuiri, într-un termen rezonabil înainte de ședință. În caz de retragere de învinuiri procurorul informează Camera preliminară despre motivele acestei retrageri.

5. La ședință procurorul își întemeiază fiecare dintre învinuiri pe probe suficiente pentru a stabili existența unor motive serioase de a crede că persoana a comis crima care îi este imputată. El se poate baza pe probe sub formă de documente sau de rezumate și nu este obligat de a face să se înfățișeze martorii care trebuie să fie audiați la proces.

6. La ședință persoana poate:

a) să conteste învinuirile;

b) să conteste elementele de probă produse de procuror; și

c) să prezinte elemente de probă.

7. La terminarea ședinței Camera preliminară stabilește dacă există probe suficiente care să dea motive serioase să se creadă că persoana a comis fiecare dintre crimele care îi sunt imputate. Potrivit celor stabilite Camera preliminară:

a) confirmă învinuirile pentru care a decis că existau probe suficiente și trimite persoana în fața Camerei de primă instanță, pentru a fi judecată pe baza învinuirilor confirmate;

b) nu confirmă învinuirile pentru care a decis că nu există probe suficiente;

c) amână ședința și cere procurorului să aibă în vedere:

- (i) să aducă probe suplimentare sau să procedeze la noi anchete referitoare la o învinuire specială; sau
- (ii) să modifice o învinuire dacă probele produse par a stabili că o altă crimă, care ține de competența Curții, a fost comisă.

8. Când Camera preliminară nu confirmă o învinuire, procurorului nu îi este interzis să ceară ulterior confirmarea acestei învinuiri, dacă el își justifică cererea cu probe suplimentare.

9. După confirmarea învinuirilor și înainte ca procesul să înceapă procurorul poate modifica învinuirile, cu autorizarea Camerei preliminare și după ce acuzatul a fost avizat despre aceasta. Dacă procurorul înțelege să adauge învinuiri suplimentare sau să substituie învinuirile aduse cu învinuiri mai grave, este necesară o ședință conform prezentului articol, pentru confirmarea învinuirilor noi. După deschiderea procesului procurorul poate retrage învinuirile, cu autorizarea Camerei preliminare.

10. Orice mandat deja eliberat încetează să aibă efect în legătură cu orice învinuire neconfirmată de Camera preliminară sau retrasă de procuror.

11. După confirmarea învinuirilor, conform prezentului articol, Președinția constituie o Cameră de primă instanță, care, sub rezerva paragrafului 9 și a art. 64 paragraful 4, conduce faza următoare a procedurii și poate îndeplini în acest scop orice funcție a Camerei preliminare, utilă în speță.

## CAPITOLUL VI

### **Procesul**

#### ARTICOLUL 62

##### **Locul procesului**

Dacă nu s-a decis altfel, procesul se ține la sediul Curții.

#### ARTICOLUL 63

##### **Procesul în prezența acuzatului**

1. Acuzatul este prezent la procesul său.

2. Dacă acuzatul, prezent în fața Curții, tulbură continuu desfășurarea procesului, Camera de primă instanță poate ordona evacuarea acestuia din sala de ședință, având grijă ca acesta să urmărească procesul și să dea instrucțiuni avocatului său, din exteriorul sălii, la nevoie cu ajutorul mijloacelor tehnice de comunicație. Asemenea măsuri nu sunt luate decât în circumstanțe excepționale, când alte soluții rezonabile s-au dovedit zadarnice, și numai pentru durata strict necesară.

#### ARTICOLUL 64

##### **Funcțiile și competențele Camerei de primă instanță**

1. Funcțiile și competențele Camerei de primă instanță, enunțate în prezentul articol, sunt exercitate conform statutului și Regulamentului de procedură și de probe.

2. Camera de primă instanță veghează ca procesul să fie condus în mod echitabil și cu operativitate, cu respectarea deplină a drepturilor acuzatului și ținând pe deplin seama de necesitatea de a asigura protecția victimelor și a martorilor.

3. Când cauza este trimisă spre judecare, conform prezentului statut, Camera de primă instanță căreia i-a fost atribuită:

a) consultă părțile și adoptă toate procedurile utile conducerii echitabile și operative a instanței;

b) determină limba sau limbile procesului; și

c) sub rezerva oricăror alte dispoziții aplicabile din prezentul statut, asigură divulgarea de documente sau de informații încă nedivulgate, suficient de devreme înaintea deschiderii procesului, pentru a permite o pregătire suficientă a acestuia.

4. Camera de primă instanță poate, dacă aceasta este necesar, pentru a-i asigura funcționarea eficientă și echitabilă, să supună problemele preliminare Camerei preliminare sau, la nevoie, unui alt judecător disponibil al secției preliminare.

5. Camera de primă instanță poate, notificând aceasta părților, să ordone conexarea sau disjungerea, după caz, a învinuirilor aduse împotriva mai multor acuzați.

6. În exercitarea funcțiilor sale, înainte sau în timpul procesului, Camera de primă instanță poate, dacă este necesar:

a) să își asume toate funcțiile Camerei preliminare, prevăzute la art. 61 paragraful 11;

b) să dispună înfățișarea martorilor și audierea lor, precum și prezentarea de documente și de alte elemente de probă, obținând la nevoie ajutorul statelor, conform dispozițiilor prezentului statut;

c) să dispună protecția informațiilor confidențiale;

d) să ordone producerea de probe în completarea celor care au fost strânse înaintea procesului sau prezentate la proces de părți;

e) să asigure protecția acuzatului, martorilor și a victimelor; și

f) să statueze asupra oricărei alte probleme pertinente.

7. Procesul este public. Cu toate acestea Camera de primă instanță poate, pe baza împrejurărilor speciale, să decidă ca anumite ședințe să se desfășoare cu ușile închise, în scopurile enunțate la art. 68 sau în vederea protejării informațiilor confidențiale sau sensibile date în depoziții.

8. a) La deschiderea procesului Camera de primă instanță face să se dea citire acuzatului asupra învinuirilor prealabile confirmate de Camera preliminară. Camera de primă instanță se asigură că acuzatul înțelege natura învinuirilor. Camera dă acuzatului posibilitatea să pledeze recunoscându-se vinovat, potrivit celor prevăzute la art. 65, sau să pledeze considerându-se nevinovat.

b) La proces președintele poate da instrucțiuni pentru conducerea dezbaterilor, mai ales pentru ca acestea să se desfășoare în mod echitabil și imparțial. Sub rezerva instrucțiunilor eventuale ale președintelui, părțile pot să producă elemente de probă conform dispozițiilor prezentului statut.

9. Camera de primă instanță poate, mai ales la cererea unei părți sau din oficiu:

a) să statueze asupra admisibilității sau pertinentei probelor; și

b) să ia orice măsură necesară pentru a asigura ordinea în ședință.

10. Camera de primă instanță veghează ca grefierul să întocmească și să păstreze un proces-verbal integral al procesului, relatând cu fidelitate dezbaterile.

#### ARTICOLUL 65

##### **Procedura în caz de recunoaștere a vinovăției**

1. Când acuzatul își recunoaște vinovăția, după cum prevede art. 64 paragraful 8 lit. a), Camera de primă instanță stabilește:

a) dacă acuzatul înțelege natura și consecințele recunoașterii vinovăției sale;

b) dacă recunoașterea vinovăției a fost voluntară, după o consultare suficientă cu apărătorul acuzatului; și

c) dacă recunoașterea vinovăției este justificată de faptele cauzei, așa cum rezultă:

(i) din învinuirile prezentate de procuror, cu care acuzatul este de acord;

(ii) din orice document prezentat de procuror, care însoțește învinuirile și pe care acuzatul le acceptă; și

(iii) din orice alte probe, cum sunt mărturiile, prezentate de procuror sau de acuzat.

2. Dacă Camera de primă instanță este convinsă că sunt reunite condițiile prevăzute la paragraful 1, stabilește că recunoașterea vinovăției, însoțită de toate probele complementare prezentate, întrunește toate elementele constitutive ale crimei la care se referă și poate să considere acuzatul vinovat pentru această crimă.

3. Dacă Camera de primă instanță nu este convinsă că sunt reunite condițiile prevăzute la paragraful 1, stabilește că nu există recunoaștere de vinovăție, caz în care decide ca procesul să fie continuat potrivit procedurii normale prevăzute de prezentul statut și poate trimite cauza unei alte Camere de primă instanță.

4. Dacă Camera de primă instanță este convinsă că o prezentare mai completă a faptelor cauzei ar fi în interesul justiției, îndeosebi în interesul victimelor, ea poate:

a) să ceară procurorului să prezinte elemente de probă suplimentare, inclusiv depoziții de martori; sau

b) să decidă ca procesul să se continue după procedurile normale prevăzute de prezentul statut, caz în care aceasta consideră că nu există recunoaștere de vinovăție și trimite cauza unei alte camere de primă instanță.

5. Orice discuție între procuror și apărare, referitoare la modificarea capetelor de acuzare, recunoașterea de vinovăție sau pedeapsa de pronunțat, nu angajează Curtea.

#### ARTICOLUL 66

##### **Prezumția de nevinovăție**

1. Oricare persoană este prezumată nevinovată până când vinovăția sa este stabilită în fața Curții, conform dreptului aplicabil.

2. Procurorului îi incumbă sarcina de a dovedi vinovăția acuzatului.

3. Pentru a condamna acuzatul Curtea trebuie să fie convinsă de vinovăția acestuia dincolo de orice îndoială rezonabilă.

#### ARTICOLUL 67

##### **Drepturile acuzatului**

1. La examinarea învinuirilor ce i se aduc acuzatul are dreptul ca, ținând seama de dispozițiile prezentului statut, cauza lui să fie prezentată public, echitabil și imparțial. El are dreptul, în deplină egalitate, cel puțin la garanțiile următoare:

a) să fie informat în termenul cel mai scurt și în mod detaliat asupra naturii cauzei și conținutului învinuirilor într-o limbă pe care el o înțelege și o vorbește perfect;

b) să dispună de timpul și de facilitățile necesare pentru pregătirea apărării sale și să comunice liber și confidențial cu avocatul ales de el;

c) să fie judecat fără întârziere excesivă;

d) sub rezerva dispozițiilor art. 63 paragraful 2, să fie prezent la procesul său, să se aplece singur sau să fie asistat de un apărător la alegerea sa; dacă nu are apărător, să fie informat despre dreptul de a avea unul și, de fiecare dată când interesul justiției o cere, să i se atribuie din oficiu un apărător de către Curte, fără cheltuieli, dacă nu are mijloace să îl remunereze;

e) să interogheze sau să ceară interogarea martorilor acuzării și să obțină înfățișarea și interogarea martorilor apărării în aceleași condiții cu martorii acuzării. Acuzatul are, de asemenea, dreptul să își susțină mijloacele de apărare și să prezinte alte probe admisibile în baza prezentului statut;

f) să fie asistat gratuit de un interpret competent și să beneficieze de traducerile necesare pentru satisfacerea cerințelor echității, dacă limba folosită în orice procedură urmată de Curte sau în orice document prezentat nu este o limbă pe care el o înțelege și o vorbește perfect;

g) să nu fie forțat să mărturisească împotriva sa sau să își recunoască vinovăția și să păstreze tăcerea, fără ca această tăcere să fie luată în considerare pentru determinarea vinovăției sau nevinovăției sale;

h) să facă fără prestare de jurământ o declarație scrisă sau orală pentru apărarea sa; și

i) să nu i se impună răsturnarea sarcinii probei, nici sarcina respingerii.

2. În afară de celelalte comunicări prevăzute de prezentul statut procurorul comunică apărării, din momentul când aceasta este posibil, probele din posesia sa ori la dispoziția sa, despre care el apreciază că îl disculpă pe acuzat sau tind să îl disculpe ori să atenueze vinovăția sa sau sunt de natură să afecteze credibilitatea probelor de învinuire. În caz de îndoială în ceea ce privește aplicarea prezentului paragraf, Curtea decide.

#### ARTICOLUL 68

##### Protecția și participarea la proces a victimelor și martorilor

1. Curtea ia măsurile corespunzătoare pentru a proteja securitatea, bunăstarea fizică și psihologică, demnitatea și respectarea vieții private a victimelor și martorilor. Făcând aceasta, ea ține seama de toți factorii pertinentei, mai ales vârsta, sexul cum este definit la art. 7 paragraful 3, sau starea sănătății, precum și natura crimei, îndeosebi, dar nu în mod exclusiv, când aceasta este însoțită de violențe cu caracter sexual, de violențe cu motivare sexuală sau de violențe împotriva copiilor. Procurorul ia aceste măsuri îndeosebi în stadiul anchetei și urmăririi. Aceste măsuri nu trebuie să fie nici prejudiciabile, nici contrare drepturilor apărării și exigențelor unui proces echitabil și imparțial.

2. Prin excepție de la principiul publicității dezbaterilor enunțat la art. 67, Camerele Curții pot, cu scopul protejării victimelor și martorilor sau a acuzatului, să ordone ședință închisă pentru o anumită parte a procedurii sau să permită ca depozițiile să fie luate cu mijloace electronice sau cu alte mijloace speciale. Aceste măsuri sunt aplicate îndeosebi față de o victimă a violențelor sexuale sau față de un copil care este victimă sau martor, în afară de cazul în care Curtea decide altfel ținând seama de toate împrejurările și îndeosebi de opiniile victimei sau ale martorului.

3. Când este vorba de interesele personale ale victimei, Curtea permite ca punctele lor de vedere și preocupările lor să fie expuse și examinate în stadii ale procedurii pe care le consideră potrivite și într-un mod în care nu este nici prejudiciabil, nici contrar drepturilor apărării și exigențelor unui proces echitabil și imparțial. Aceste opinii și preocupări pot fi expuse de către reprezentanții legali ai victimelor, când Curtea apreciază adecvat, conform Regulamentului de procedură și de probe.

4. Diviziunea de ajutor a victimelor și martorilor poate acorda asistență procurorului și Curții în privința măsurilor de protecție, dispozițiilor de securitate și potrivit activităților de avizare și de ajutor prevăzute la art. 43 paragraful 6.

5. Când divulgarea de elemente de probă și de informații în baza prezentului statut riscă să pună grav în

pericol un martor sau pe membrii familiei sale, procurorul poate, în oricare procedură care are loc înaintea deschiderii procesului, să se abțină de a divulga aceste elemente de probă sau informații și să prezinte un rezumat. Asemenea măsuri trebuie să fie aplicate într-un mod care nu este nici prejudiciabil, nici contrar drepturilor la apărare și exigențelor unui proces echitabil și imparțial.

6. Un stat poate cere să fie luate măsurile necesare pentru a asigura protecția față de funcționarii sau agenții săi și protecția informațiilor confidențiale sau sensibile.

#### ARTICOLUL 69

##### Proba

1. Înainte de a depune mărturie fiecare martor, conform Regulamentului de procedură și de probe, își ia angajamentul de a spune adevărul.

2. Martorii sunt ascultați personal în ședință, sub rezerva măsurilor prevăzute la art. 68 sau în Regulamentul de procedură și de probe. Curtea poate, de asemenea, să autorizeze un martor să prezinte o declarație orală sau o înregistrare video sau audio și să prezinte documente sau înscrisuri sub rezerva dispozițiilor prezentului statut și conform Regulamentului de procedură și de probe. Aceste măsuri nu trebuie să fie nici prejudiciabile, nici contrare drepturilor la apărare.

3. Părțile pot să prezinte probe pertinente pentru cauză, conform art. 64. Curtea are competența de a cere prezentarea oricărui probe pe care le socotește necesare pentru aflarea adevărului.

4. Curtea poate să se pronunțe asupra pertinentei și admisibilității probelor, conform Regulamentului de procedură și de probe, ținând seama mai ales de valoarea probantă a acestora și de posibilitatea ca ele să dăuneze echității procesului sau unei evaluări echitabile a depoziției unui martor.

5. Curtea respectă regulile confidențialității, astfel cum au fost enunțate în Regulamentul de procedură și de probe.

6. Curtea nu cere dovedirea faptelor care sunt notorii, dar redactează despre acestea un proces-verbal judiciar.

7. Probele obținute printr-un mijloc care violează prezentul statut sau drepturile omului recunoscute pe plan internațional nu sunt admisibile:

a) dacă violarea pune serios în discuție credibilitatea probelor; sau

b) dacă admiterea acestor probe ar fi de natură să compromită procedura și să aducă o gravă atingere integrității sale.

8. Când se pronunță asupra pertinentei sau admisibilității probelor reunite de un stat, Curtea nu se pronunță asupra aplicării legislației naționale a acestui stat.

#### ARTICOLUL 70

##### Fapte care aduc atingere administrării justiției

1. Curtea are competența de a judeca următoarele infracțiuni care aduc atingere administrării justiției, când sunt comise cu intenție:

a) mărturia mincinoasă a unei persoane care și-a luat angajamentul de a spune adevărul în aplicarea art. 69 paragraful 1;

b) prezentarea de elemente de probă false sau falsificate în cunoștință de cauză;

c) coruperea de martori, manevre vizând să împiedice un martor de a se înfățișa sau de a depune mărturie în mod liber, represalii exercitate împotriva unui martor în legătură cu declarația sa, distrugerea sau falsificarea probelor ori împiedicarea strângerii unor astfel de probe;

d) intimidarea unui membru sau agent al Curții, împiedicarea acțiunii sale sau traficul de influență, cu scopul de a îl determina, prin constrângere sau convingere, să nu își exercite funcțiile sau să nu le exercite cum ar trebui;

e) represalii împotriva unui membru sau agent al Curții datorită funcțiilor executate de acesta sau de un alt membru sau agent;

f) solicitarea sau acceptarea unei retribuții ilegale de un membru sau un agent al Curții în cadrul funcțiilor sale oficiale.

2. Principiile și procedurile care guvernează exercitarea de către Curte a competenței sale față de faptele care aduc atingere administrării justiției în baza prezentului articol sunt enunțate în Regulamentul de procedură și de probe. Modalitățile de cooperare internațională cu Curtea la punerea în aplicare a prezentului articol sunt reglementate de legislația națională a statului solicitat.

3. În caz de condamnare Curtea poate impune o pedeapsă cu închisoarea, care să nu depășească 5 ani, sau o amendă prevăzută de Regulamentul de procedură și de probe ori ambele.

4. a) Statele părți extind dispozițiile dreptului lor penal, care reprimă faptele care aduc atingere integrității procedurilor de anchetă sau sistemelor lor judiciare, la faptele care aduc atingere administrării justiției în baza prevederilor prezentului articol, comise pe teritoriul lor sau de către unul dintre resortisanții săi.

b) La cererea Curții un stat parte sesizează autoritățile sale competente, în scopul urmăririi de fiecare dată când consideră necesar. Aceste autorități instrumentează dosarele în cauză cu diligență, asigurând pentru aceasta mijloacele necesare unei acțiuni eficiente.

#### ARTICOLUL 71

##### Sancțiuni în caz de perturbare a ședinței

1. Curtea poate sancționa abaterile de la conduită în ședință, inclusiv perturbarea ședinței sau refuzul deliberat de a respecta instrucțiunile sale, prin măsuri administrative, altele decât o pedeapsă cu închisoarea, de exemplu, evacuarea temporară sau permanentă din sală, o amendă sau alte măsuri prevăzute în Regulamentul de procedură și de probe.

2. Regimul sancțiunilor prevăzute la paragraful 1 este stabilit în Regulamentul de procedură și de probe.

#### ARTICOLUL 72

##### Protecția informațiilor privind securitatea națională

1. Prezentul articol se aplică în toate cazurile în care divulgarea de informații sau de documente ale unui stat ar aduce atingere, potrivit avizului acestui stat, intereselor și securității sale naționale. Aceste cazuri sunt în special cele la care se referă art. 56 paragrafele 2 și 3, art. 61 paragraful 3, art. 64 paragraful 3, art. 67 paragraful 2, art. 68 paragraful 6, articolul 87 paragraful 6 și art. 93, precum și cazurile, în orice alt stadiu al procedurii, în care o astfel de divulgare poate fi pusă în cauză.

2. Prezentul articol se aplică, de asemenea, când o persoană care a fost invitată să furnizeze informații sau elemente de probă a refuzat să o facă sau a informat statul asupra motivului că divulgarea lor ar aduce atingere intereselor unui stat în materie de securitate națională și când acest stat confirmă că, după opinia sa, divulgarea acestor informații ar aduce atingere intereselor securității sale naționale.

3. Nici o dispoziție a prezentului articol nu aduce atingere normelor de confidențialitate aplicabile în baza art. 54 paragraful 3 lit. e) și f), nici aplicării art. 73.

4. Dacă un stat află că informații sau documente ale statului sunt sau vor fi probabil divulgate într-o anumită fază a procedurii și dacă acesta apreciază că o astfel de divulgare ar aduce atingere intereselor securității sale naționale, acest stat are dreptul să intervină în vederea reglementării acestei probleme, conform dispozițiilor prezentului articol.

5. Când un stat apreciază că divulgarea informațiilor ar aduce atingere intereselor securității sale naționale, el ia, în legătură cu procurorul, apărarea, Camera preliminară sau Camera de primă instanță, după caz, toate măsurile rezonabile posibile pentru a găsi o soluție de comun acord. Aceste măsuri pot să consiste în special în:

a) modificarea sau precizarea cererii;

b) decizia Curții cu privire la problema pertinentei informațiilor sau probelor cerute ori cu privire la problema de a ști dacă probele, deși pertinente, ar putea fi sau au fost obținute dintr-o altă sursă decât statul solicitat;

c) obținerea de informații sau probe din altă sursă sau sub o formă diferită; sau

d) găsirea unui acord cu privire la condițiile în care asistența ar putea fi furnizată, mai ales prin comunicarea de rezumate sau de versiuni corectate, impunerea de restricții la divulgare, recurgerea la o procedură cu ușile închise sau *ex parte* ori aplicarea altor măsuri de protecție autorizate de prezentul statut sau de Regulamentul de procedură și de probe.

6. Când toate măsurile rezonabile posibile au fost luate pentru soluționarea problemei prin înțelegere și când statul apreciază că nu există nici mijloace și nici condiții care să îi permită să comunice sau să divulge informațiile sau documentele fără a aduce atingere intereselor securității sale naționale, el aduce la cunoștință despre aceasta procurorului sau Curții, indicând motivele precise care l-au condus la această concluzie, dacă însăși expunerea motivelor sale nu aduce în mod necesar atingere intereselor securității sale naționale.

7. Ca urmare, dacă Curtea hotărăște că probele sunt pertinente și necesare pentru stabilirea vinovăției sau nevinovăției acuzatului, poate lua măsurile care urmează:

a) când divulgarea informațiilor sau documentului este solicitată în cadrul unei cereri de cooperare, conform cap. IX, sau în circumstanțele descrise la paragraful 2 și statul invocă motivele de refuz prevăzute la art. 93 paragraful 4:

(i) curtea poate, înainte de a trage concluzia prevăzută la paragraful 7 alin. a) subpunctul (ii), să ceară consultări suplimentare în scopul examinării observațiilor statului, inclusiv, în caz de nevoie, ținerea unei ședințe cu ușile închise și *ex parte*;

(ii) dacă Curtea conchide că, invocând motivele de refuz enunțate la art. 93 paragraful 4 în circumstanțele speței, Statul solicitat nu acționează în conformitate cu obligațiile care îi incumbă în baza prezentului statut, Curtea poate trimite cauza conform art. 87 paragraful 7, precizând considerentele care motivează concluzia sa; și

(iii) curtea poate trage orice concluzie pe care o apreciază adecvată în speță, când judecă acuzatul, în privința existenței sau inexistenței unui fapt; sau

b) în toate celelalte circumstanțe:

(i) să dispună divulgarea; sau

- (ii) în cazul în care nu dispune divulgarea, să tragă orice concluzie pe care o apreciază corespunzătoare în speță, când judecă acuzatul, în privința existenței sau inexistenței unui fapt.

## ARTICOLUL 73

**Informații sau documente provenind de la terți**

Dacă un stat parte este solicitat de către Curte să furnizeze un document sau o informație în posesia sa, sub paza sau sub controlul său, care i-a fost comunicat cu titlu confidențial de un stat, de o organizație interguvernamentală sau de o organizație internațională, statul cere celui de la care deține informația sau documentul autorizația de a-l divulga. Dacă cel care a comunicat informația sau documentul este un stat parte, acesta consimte la divulgarea informației sau a documentului ori depune eforturi să soluționeze problema cu Curtea, sub rezerva dispozițiilor art. 72. Dacă cel care a comunicat informația sau documentul nu este un stat parte și refuză să consimtă divulgarea, statul solicitat informează Curtea că el nu este în măsură să furnizeze documentul sau informația din cauza unei obligații preexistente de confidențialitate față de cel de la care o deține.

## ARTICOLUL 74

**Condiții cerute pentru decizie**

1. Toți judecătorii Camerei de primă instanță asistă la fiecare fază a procesului și la integralitatea dezbaterilor. Președinția poate desemna în fiecare caz unul sau mai mulți judecători supleanți, în funcție de disponibilități, pentru a asista, de asemenea, la toate fazele procesului și a înlocui un membru al Camerei de primă instanță care nu ar putea continua să participe la judecată.

2. Camera de primă instanță își întemeiază decizia pe aprecierea probelor și în raport cu ansamblul procedurilor. Decizia sa nu poate depăși faptele și circumstanțele descrise în învinuirile și modificările aduse acestora. Decizia se întemeiază exclusiv pe probele prezentate și examinate la proces.

3. Judecătorii depun eforturi să ia decizia în unanimitate, în lipsa căreia o iau cu majoritate.

4. Deliberările Camerei de primă instanță sunt și rămân secrete.

5. Decizia este prezentată în scris. Ea conține expunerea completă și motivată a constatărilor Camerei de primă instanță asupra probelor și concluziilor. Nu se pronunță decât o singură decizie. Dacă nu există unanimitate, decizia conține opiniile majorității și ale minorității. Se dă citire deciziei sau rezumatului ei în ședință publică.

## ARTICOLUL 75

**Despăgubiri în favoarea victimelor**

1. Curtea stabilește principii aplicabile formelor de despăgubire cum sunt restituirea, indemnizarea sau reabilitarea, care se acordă victimelor sau titularilor de drepturi. Pe această bază Curtea poate, la cerere sau din proprie inițiativă în situații excepționale, să stabilească în decizia sa întinderea pagubei, pierderea sau prejudiciul cauzat victimelor sau avânzilor lor cauză, indicând principiile pe care se bazează decizia sa.

2. Curtea poate să pronunțe împotriva unei persoane condamnate o ordonanță indicând reparația care să fie acordată victimelor sau avânzilor lor cauză. Această despăgubire poate lua mai ales forma restituirii, indemnizației sau reabilitării. În caz de nevoie Curtea poate

decide că indemnizația acordată cu titlu de reparații este achitată prin intermediul fondului prevăzut la art. 79.

3. Înainte de a se pronunța o ordonanță în baza prezentului articol, Curtea poate solicita și lua în considerare observațiile persoanei condamnate, victimelor, altor persoane interesate sau statelor interesate, precum și observațiile formulate în numele acestor persoane sau al acestor state.

4. Când Curtea exercită competența pe care o conferă prezentul articol și după ce o persoană a fost recunoscută vinovată de o crimă ce ține de competența sa, hotărăște dacă este necesar, pentru a da efect ordonanțelor pe care le dă în baza prezentului articol, să ceară luarea de măsuri conform art. 93 paragraful 1.

5. Statele părți fac să se aplice deciziile luate în baza prezentului articol ca și când dispozițiile art. 109 erau aplicabile prezentului articol.

6. Dispozițiile prezentului articol sunt înțelese fără prejudicierea drepturilor pe care dreptul intern sau internațional le recunosc victimelor.

## ARTICOLUL 76

**Pronunțarea pedepsei**

1. În cazul verdictului de vinovăție Camera de primă instanță stabilește pedeapsa ce va fi aplicată, ținând seama de concluziile și de probele pertinente prezentate la proces.

2. În afara cazurilor în care art. 65 se aplică și înaintea terminării procesului, Camera de primă instanță poate din oficiu și trebuie, la cererea procurorului sau a acuzatului, să țină o ședință suplimentară pentru a lua cunoștință de toate concluziile noi și de toate probele noi pertinente pentru stabilirea pedepsei conform Regulamentului de procedură și de probe.

3. Când se aplică paragraful 2, Camera de primă instanță ascultă observațiile prevăzute la art. 75 în cursul ședinței suplimentare prevăzute la paragraful 2 și, la nevoie, în timpul oricărei noi ședințe.

4. Hotărârea este pronunțată în ședință publică și, dacă este posibil, în prezența acuzatului.

## CAPITOLUL VII

**Pedepsele**

## ARTICOLUL 77

**Pedepse aplicabile**

1. Sub rezerva art. 110, Curtea poate pronunța contra unei persoane declarate vinovată de o crimă prevăzută la art. 5 din prezentul statut una dintre următoarele pedepse:

a) o pedeapsă cu închisoarea pe timp de cel mult 30 de ani; sau

b) o pedeapsă cu închisoare pe viață, dacă gravitatea extremă a crimei și situația personală a condamnatului o justifică.

2. La pedeapsa cu închisoarea Curtea poate adăuga:

a) o amendă stabilită conform criteriilor prevăzute de Regulamentul de procedură și de probe;

b) confiscarea de profituri, de bunuri și de averi provenind direct sau indirect din crime, fără prejudicierea drepturilor terților de bună credință.

## ARTICOLUL 78

**Stabilirea pedepsei**

1. Când stabilește pedeapsa, Curtea ține cont, conform Regulamentului de procedură și de probe, de considerente

precum gravitatea crimei și situația personală a condamnatului.

2. Când pronunță o pedeapsă cu închisoarea, Curtea reduce timpul pe care condamnatul l-a petrecut, la ordinul său, în detenție. Ea poate reduce, de asemenea, orice altă perioadă petrecută în detenție datorită unui comportament legat de crimă.

3. Când o persoană este recunoscută vinovată de mai multe crime, Curtea pronunță o pedeapsă pentru fiecare crimă și o pedeapsă unică, indicând durata totală a detenției. Această durată nu poate fi inferioară celei privind pedeapsa individuală cea mai grea și nu poate fi superioară celei de 30 de ani sau celei privind pedeapsa cu închisoarea pe viață prevăzută la art. 77 paragraful 1 lit. b).

#### ARTICOLUL 79

##### Fondul în favoarea victimelor

1. Un fond este creat, în baza hotărârii Adunării statelor părți, în profitul victimelor crimelor ce țin de competența Curții și al familiilor lor.

2. Curtea poate da dispoziții ca fondurile provenind din amenzi și din bunurile confiscate să fie virate fondului.

3. Fondul este administrat după principiile stabilite de Adunarea statelor părți.

#### ARTICOLUL 80

##### Statutul, aplicarea pedepselor de către state și dreptul național

Nimic din prezentul capitol nu afectează aplicarea de către state a pedepselor prevăzute de dreptul lor intern, precum nici aplicarea dreptului statelor care nu prevede pedepsele menționate în prezentul capitol.

#### CAPITOLUL VIII

##### Apel și revizuire

#### ARTICOLUL 81

##### Apel la o hotărâre privind achitarea sau condamnarea ori împotriva pedepsei

1. Se poate face apel, conform Regulamentului de procedură și de probe, împotriva unei decizii date în baza art. 74, după modalitățile următoare:

a) Procurorul poate introduce apel pentru unul dintre următoarele motive:

- (i) viciu de procedură;
- (ii) eroare de fapt;
- (iii) eroare de drept;

b) Persoana declarată vinovată sau procurorul în numele acestei persoane poate introduce apel pentru unul dintre următoarele motive:

- (i) viciu de procedură;
- (ii) eroare de fapt;
- (iii) eroare de drept;
- (iv) orice alt motiv de natură a compromite echitatea sau regularitatea procedurii sau a deciziei.

2.a) Procurorul sau condamnatul poate, conform Regulamentului de procedură și de probe, să introducă apel privind pedeapsa pronunțată, pe motiv că există o disproporție între aceasta și crimă.

b) Dacă cu ocazia unui apel împotriva pedepsei pronunțate Curtea apreciază că există motive care ar putea justifica anularea în întregime sau în parte a deciziei de condamnare, ea poate invita procurorul și condamnatul să invoce motivele enumerate la art. 81 paragraful 1 lit. a) sau b) și se pronunță asupra deciziei de condamnare conform art. 83.

c) Aceeași procedură se aplică dacă cu ocazia unui apel privind numai decizia de condamnare Curtea apreciază că există motive care justifică reducerea pedepsei în baza paragrafului 2 lit. a).

3.a) Dacă Camera de primă instanță nu decide altfel, persoana recunoscută ca vinovată rămâne în detenție pe timpul procedurii de apel.

b) Dacă durata detenției depășește durata pedepsei pronunțate, persoana recunoscută ca vinovată este pusă în libertate; cu toate acestea, dacă procurorul face, de asemenea, apel, eliberarea poate fi supusă condițiilor enunțate la lit. c);

c) în cazul achitării acuzatul este imediat pus în libertate, sub rezerva următoarelor condiții:

- (i) în circumstanțe excepționale și în funcție, în special, de riscul evadării, de gravitatea infracțiunii și de șansele succesului apelului, Camera de primă instanță poate ordona, la cererea procurorului, menținerea în detenție a acuzatului pe timpul procedurii apelului;
- (ii) hotărârea dată de Camera de primă instanță în baza subpunctului (i) este susceptibilă de apel conform Regulamentului de procedură și de probe.

4. Sub rezerva dispozițiilor paragrafului 3 lit. a) și b), se amână executarea hotărârii privind condamnarea sau pedeapsa pe perioada termenului consimțit pentru trimiterea în apel și pe perioada procedurii de apel.

#### ARTICOLUL 82

##### Apel împotriva altor hotărâri

1. Fiecare parte poate face apel, conform Regulamentului de procedură și de probe, împotriva următoarelor hotărâri:

- a) hotărârea privind competența sau admisibilitatea;
- b) hotărârea privind admiterea sau respingerea punerii în libertate a persoanei care face obiectul unei anchete sau urmăriri;

c) hotărârea Camerei preliminare de acțiune din proprie inițiativă, în baza art. 56 paragraful 3;

d) hotărârea care ridică o problemă de natură a afecta într-o mare măsură desfășurarea echitabilă și rapidă a procedurii sau rezultatul procesului și a cărei soluționare imediată ar putea face, după avizul Camerei preliminare sau al Camerei de primă instanță, să progreseze semnificativ procedura.

2. Decizia Camerei preliminare, prevăzută la art. 57 paragraful 3 lit. d), este susceptibilă de apel formulat de statul vizat sau de procuror, cu autorizarea Camerei preliminare. Acest apel este examinat după o procedură urgentă.

3. Apelul nu are efect suspensiv decât dacă Curtea de apel încuviințează aceasta pe baza unei cereri prezentate conform Regulamentului de procedură și de probe.

4. Reprezentantul legal al victimelor, persoana condamnată sau proprietarul de bună credință al unui bun la care se referă o hotărâre dată în baza art. 75 poate înainta apel împotriva acestei hotărâri conform Regulamentului de procedură și de probe.

#### ARTICOLUL 83

##### Procedura de apel

1. În sensul procedurilor prevăzute la art. 81 și al prezentului articol, Camera de apel are toate competențele Camerei de primă instanță.

2. Dacă Camera de apel consideră că procedura ce face obiectul apelului este viciată în măsură de a aduce atingere regularității deciziei sau a condamnării sau că



decizia de condamnare făcând obiectul apelului este în mod serios viciată de o eroare de fapt sau de drept, ea poate:

a) să anuleze sau să modifice decizia sau condamnarea; sau

b) să ordone un nou proces în fața unei Camere de primă instanță diferite.

În acest scop Camera de apel poate trimite o problemă de fapt în fața Camerei de primă instanță sesizate inițial pentru ca aceasta să soluționeze problema și să îi facă un raport sau poate ea însăși să ceară probe în vederea luării deciziei. Când singura persoană condamnată sau procurorul, în numele său, a introdus apel contra hotărârii sau a condamnării, aceasta nu poate fi modificată în detrimentul său.

3. Dacă în cadrul apelului împotriva unei condamnări Camera de apel constată că pedeapsa este disproporționată în raport cu crima, ea o poate modifica în conformitate cu cap. VII.

4. Hotărârea Curții de apel este adoptată cu majoritatea judecătorilor și dată în ședință publică. Hotărârea se motivează. În cazul în care nu există unanimitate, aceasta conține opiniile majorității și ale minorității, dar un judecător poate prezenta o opinie individuală sau o opinie diferită asupra unei probleme de drept.

5. Camera de apel poate pronunța hotărârea în absența persoanei achitate sau condamnate.

#### ARTICOLUL 84

##### Revizuirea unei hotărâri de condamnare sau a pedepsei

1. Persoana declarată vinovată sau, dacă ea este decedată, soțul, copiii, părinții sau oricare persoană în viață în momentul decesului său, căreia i-a dat în scris mandat expres în acest scop, ori procurorul acționând în numele acestei persoane poate sesiza Camera de apel cu o cerere de revizuire a deciziei definitive asupra vinovăției sau pedepsei, pentru următoarele motive:

a) s-a descoperit un fapt nou care:

(i) nu era cunoscut în momentul procesului fără ca această circumstanță să poată fi imputată, în întregime sau în parte, solicitantului; și

(ii) dacă ar fi fost stabilit în timpul procesului, ar fi condus în mod veromisil la o hotărâre diferită;

b) s-a descoperit că o probă decisivă, reținută în timpul procesului și în baza căreia s-a stabilit vinovăția, era falsă, contrafăcută sau falsificată;

c) unul sau mai mulți judecători care au participat la luarea deciziei asupra vinovăției sau care au confirmat învinuirile au comis în această cauză un act care constituie o greșală gravă sau o abatere de la îndatoririle lor de o gravitate suficientă pentru a justifica eliberarea din funcțiile lor în aplicarea art. 46.

2. Camera de apel respinge cererea dacă o consideră nefondată. Dacă ea consideră că cererea este fondată pe motive valabile, ea poate, conform celor convenite:

a) să reunească din nou Camera de primă instanță care a pronunțat hotărârea inițială;

b) să constituie o nouă Cameră de primă instanță; sau

c) să rămână sesizată asupra cauzei, cu scopul de a determina, după ascultarea părților potrivit modalităților prevăzute de Regulamentul de procedură și de probe, dacă hotărârea trebuie să fie revizuită.

#### ARTICOLUL 85

##### Indemnizarea persoanelor arestate sau condamnate

1. Oricine a fost victima unei arestări sau dețineri ilegale are dreptul la reparație.

2. Când o condamnare definitivă este anulată ulterior pentru că un fapt nou sau nou revelat dovedește că s-a produs o eroare judiciară, persoana care a suferit o pedeapsă pe baza acestei condamnări este indemnizată conform legii, cu condiția să nu se fi dovedit că nedezevăluirea în timp util a faptului necunoscut îi este imputabilă în întregime sau în parte.

3. În circumstanțe excepționale, dacă Curtea constată, pe baza faptelor probatorii, că o eroare judiciară gravă și evidentă a fost comisă, poate, după propria apreciere, să acorde o indemnizație conform criteriilor enunțate în Regulamentul de procedură și de probe unei persoane care a fost deținută și a fost eliberată ca urmare a unei achitări definitive sau pentru că a încetat urmărirea din acest motiv.

#### CAPITOLUL IX

##### Cooperarea internațională și asistența judiciară

#### ARTICOLUL 86

##### Obligația generală de a coopera

Conform dispozițiilor prezentului statut, statele părți cooperează deplin cu Curtea în anchetele și urmărirea pentru crime ce țin de competența sa.

#### ARTICOLUL 87

##### Cereri de cooperare. Dispoziții generale

1.a) Curtea este abilitată să adreseze cereri de cooperare statelor părți. Aceste cereri sunt transmise pe cale diplomatică sau pe orice altă cale potrivită pe care fiecare stat parte o alege în momentul ratificării, acceptării sau aprobării prezentului statut ori de aderare la acesta. Orice modificare ulterioară a alegerii căii de transmitere este făcută de fiecare stat parte conform Regulamentului de procedură și de probe.

b) Dacă este cazul și fără prejudicierea dispozițiilor lit a), cererile pot fi, de asemenea, transmise prin Organizația Internațională de Poliție Criminală (INTERPOL) sau prin oricare organizație regională competentă.

2. Cererile de cooperare și documentele justificative aferente sunt fie redactate într-o limbă oficială a statului solicitat sau însoțite de o traducere în această limbă, fie redactate într-una dintre limbile de lucru ale Curții sau însoțită de o traducere într-una dintre aceste limbi potrivit alegerii făcute de statul solicitat în momentul ratificării, acceptării sau al aprobării prezentului statut sau al aderării la acesta. Orice modificare ulterioară a acestei alegeri este făcută conform Regulamentului de procedură și de probe.

3. Statul solicitat respectă caracterul confidențial al cererilor de cooperare și de documente justificative aferente, cu excepția cazului în care divulgarea lor este necesară pentru a da curs cererii.

4. În ceea ce privește cererile de asistență prezentate conform prezentului capitol Curtea poate lua, în special în materie de protecție a informațiilor, măsurile care pot fi necesare pentru garantarea securității și bunăstării fizice și psihologice a victimelor, martorilor potențiali și membrilor familiei lor. Curtea poate cere ca orice informație furnizată conform prezentului capitol să fie comunicată și tratată în

asa fel încât să fie apărută securitatea și bunăstarea fizică sau psihologică a victimelor, martorilor potențiali și membrilor familiei lor.

5.a) Curtea poate invita orice stat care nu este parte la prezentul statut să acorde asistență conform prezentului capitol pe baza unui aranjament ad-hoc sau a unui acord încheiat cu acest stat ori pe orice altă bază corespunzătoare.

b) Dacă, după ce a încheiat cu Curtea un aranjament ad-hoc sau un acord, un stat care nu este parte la prezentul statut nu acordă asistența care i-a fost cerută pe baza acestui aranjament sau a acestui acord, Curtea poate să informeze despre aceasta Adunarea statelor părți sau Consiliul de Securitate când a fost sesizată de acesta din urmă.

6. Curtea poate cere informații sau documente oricărei organizații interguvernamentale. Ea poate, de asemenea, să solicite alte forme de cooperare și de asistență convenite cu o organizație interguvernamentală și care sunt conforme competențelor sau mandatului acesteia.

7. Dacă un stat parte nu este de acord cu o cerere de cooperare a Curții contrar celor prevăzute în prezentul statut și o împiedică astfel să își exercite funcțiile și competențele care îi sunt conferite de prezentul statut, Curtea poate lua act de aceasta și să informeze Adunarea statelor părți sau Consiliul de Securitate când a fost sesizată de acesta din urmă.

#### ARTICOLUL 88

##### Proceduri disponibile conform legislației naționale

Statele părți veghează pentru a prevedea în legislația lor națională procedurile care să permită realizarea oricărei forme de cooperare prevăzute în prezentul capitol.

#### ARTICOLUL 89

##### Predarea anumitor persoane Curții

1. Curtea poate prezenta statului pe teritoriul căruia o persoană este susceptibilă de a se afla o cerere, însoțită de documentele justificative indicate la art. 91, vizând ca această persoană să fie arestată și să îi fie predată și să solicite cooperarea acestui stat pentru arestarea și predarea persoanei. Statele părți răspund la orice cerere de arestare și de predare conform dispozițiilor prezentului capitol și procedurilor prevăzute de legislațiile lor naționale.

2. Când persoana a cărei predare este solicitată sesizează o instanță națională cu o contestație fondată pe principiul *non bis in idem*, după cum se prevede la art. 20, statul solicitat consultă imediat Curtea pentru a ști dacă a existat în speță o decizie asupra admisibilității. Dacă s-a decis că această cauză este admisibilă, statul solicitat dă curs cererii. Dacă decizia asupra admisibilității este în curs de a fi luată, statul solicitat poate amâna executarea cererii până când Curtea va statua.

3.a) Statele părți autorizează transportul pe teritoriul lor, conform procedurilor prevăzute de legislația lor națională, al oricărei persoane transferate Curții de către un alt stat, în afară de cazul în care tranzitul prin teritoriul lor ar obstrucționa sau întârzia predarea.

b) O cerere de tranzit este transmisă de Curte conform art. 87. Ea conține:

- (i) semnalmentele persoanei transportate;
- (ii) o expunere scurtă a faptelor și a calificării lor juridice; și
- (iii) mandatul de arestare și ordonanța de predare.

c) Persoana transportată rămâne deținută în timpul tranzitului.

d) Nici o autorizare nu este necesară dacă persoana este transportată pe cale aeriană și dacă nici o aterizare nu este prevăzută pe teritoriul statului de tranzit.

e) Dacă o aterizare neprevăzută are loc pe teritoriul statului de tranzit, acesta poate cere Curții prezentarea unei cereri de tranzit în formele prevăzute la lit. b). Statul de tranzit pune persoana transportată în detenție până la primirea cererii de tranzit și până la efectuarea tranzitului. Cu toate acestea detenția conform prezentului alineat nu se poate prelungi peste 96 de ore după aterizarea neprevăzută, dacă cererea nu se primește în acest termen.

4. Dacă persoana reclamată face obiectul urmăririi sau executării unei pedepse în statul solicitat pentru o altă crimă decât cea pentru care se cere predarea sa Curții, statul solicitat, după ce a decis să dea curs cererii Curții, se consultă cu aceasta.

#### ARTICOLUL 90

##### Cereri concurente

1. Dacă un stat parte primește de la Curte, conform art. 89, o cerere de predare și primește, de asemenea, de la un alt stat o cerere de extrădare a aceleiași persoane pentru același comportament penal, care constituie temeiul crimei pentru care Curtea solicită predarea acestei persoane, el avizează despre aceasta Curtea și statul solicitant.

2. Când statul solicitant este un stat parte, statul solicitat dă prioritate cererii Curții în cazul în care:

a) Curtea a decis, în aplicarea art. 18 și 19, că aface-rea care privește cererea de predare este admisibilă ținând seama de ancheta condusă sau de urmărirea angajate de statul solicitant în legătură cu cererea de extrădare a acestuia; sau

b) Curtea nu a luat decizia vizată la alin. a) ca urmare a notificării statului solicitat prevăzute la paragraful 1.

3. Când Curtea nu a luat decizia vizată la paragraful 2 lit. a), statul solicitat poate, dacă dorește, să înceapă instrumentarea cererii de extrădare a statului solicitant, așteptând să se pronunțe Curtea, după cum se prevede la lit. b). El nu extrădează persoana câtă vreme Curtea nu hotărăște că este inadmisibilă cauza. Curtea se pronunță conform unei proceduri accelerate.

4. În cazul în care statul solicitant nu este parte la prezentul statut, statul solicitat, dacă nu are o obligație internațională de a extrăda pe interesat către statul solicitant, dă prioritate cererii de predare către Curte, dacă aceasta a hotărât că era admisibilă cauza.

5. Când o cauză la care se referă paragraful 4 nu a fost judecată ca fiind admisibilă de către Curte, statul solicitat poate, dacă dorește, să înceapă să instrumenteze cererea de extrădare a statului solicitant.

6. În cazul în care paragraful 4 se aplică, dar statul solicitat nu este ținut de o obligație internațională de a extrăda persoana către statul solicitant care nu este parte, statul solicitat stabilește dacă este cazul să remită persoana Curții sau să o extrădeze către statul solicitant. În decizia sa el ține seama de toate considerentele pertinente, mai ales:

- a) ordinea cronologică a cererilor;
- b) interesele statului solicitant, îndeosebi, după caz, faptul că săvârșirea crimei a avut loc pe teritoriul său, precum și cetățenia victimelor și a persoanei reclamante;
- c) posibilitatea ca statul solicitant să procedeze, ca urmare, la predarea persoanei către Curte.

7. Dacă un stat parte primește de la Curte o cerere de predare și primește, pe de altă parte, de la un alt stat o cerere de extrădare a aceleiași persoane pentru un comportament penal diferit de cel care constituie crima pentru care Curtea cere predarea:

a) statul solicitat dă prioritate cererii Curții dacă nu este ținut de o obligație internațională să extrădeze persoana către statul solicitant;

b) dacă este ținut de o obligație internațională să extrădeze persoana către statul solicitant, statul solicitat fie remite această persoană Curții, fie o extrădează către statul solicitant. În alegerea sa el ține seama de toate considerentele pertinente, mai ales de cele care sunt enunțate la paragraful 6, dar acordă o importanță deosebită naturii și gravității referitoare la comportamentul penal în cauză.

8. Când, ca urmare a unei notificări primite în aplicarea prezentului articol, Curtea a judecat o cauză ca inadmisibilă, însă extrădarea către statul solicitant a fost ulterior refuzată, statul solicitat informează Curtea asupra acestei decizii.

#### ARTICOLUL 91

##### Conținutul cererii de arestare și de predare

1. O cerere de arestare și de predare se face în scris. În caz de urgență ea poate fi făcută prin orice mijloc care lasă o urmă scrisă, cu condiția să fie confirmată potrivit modalităților prevăzute la art. 87 paragraful 1 lit. a).

2. Dacă cererea privește arestarea și predarea unei persoane care face obiectul unui mandat de arestare eliberat de Camera preliminară în baza art. 58, ea conține sau este însoțită de un dosar cuprinzând dovezile justificative următoare:

a) semnalmentele persoanei căutate, suficiente pentru indentificare, și informații asupra locului unde se află probabil aceasta;

b) o copie a mandatului de arestare;

c) documentele, declarațiile și informațiile care pot fi cerute în statul solicitat, pentru a proceda la predare; cu toate acestea exigențele statului solicitat nu trebuie să fie mai grele în acest caz decât în cel al unei cereri de extrădare prezentate în aplicarea tratatelor și aranjamentelor încheiate între statul solicitat și alte state și ar trebui chiar, dacă este posibil, să fie mai puțin grele, ținând seama de caracterul deosebit al Curții.

3. Dacă cererea privește arestarea și predarea unei persoane care a fost deja recunoscută ca vinovată, ea conține sau este însoțită de un dosar cuprinzând dovezile justificative următoare:

a) o copie a oricărui mandat de arestare vizând această persoană;

b) o copie a hotărârii;

c) informații atestând că persoana căutată este într-adevăr cea vizată de hotărâre; și

d) dacă persoana căutată a fost condamnată la o pedeapsă, o copie a condamnării, iar în cazul unei pedepse cu închisoarea se va indica și timpul deja executat și cel rămas de executat.

4. La cererea Curții un stat parte ține cu aceasta consultări, fie într-un mod general, fie în legătură cu o problemă deosebită, asupra condițiilor prevăzute de legislația sa internă care ar putea să se aplice conform paragrafului 2 lit. c). În timpul acestor consultări statul parte informează Curtea asupra exigențelor speciale ale legislației sale.

#### ARTICOLUL 92

##### Arestarea provizorie

1. În caz de urgență Curtea poate cere arestarea provizorie a persoanei urmărite, așteptând ca cererea de predare să fie prezentată împreună cu documentele justificative prevăzute la art. 91.

2. Cererea de arestare provizorie este făcută prin orice mijloc lăsând o urmă scrisă și conținând:

a) semnalmentele persoanei urmărite, suficiente pentru indentificare, și informații asupra locului unde se află probabil aceasta;

b) expunerea succintă a crimelor pentru care persoana este urmărită și a faptelor care ar fi constitutive ale acestei crime, inclusiv, dacă este posibil, data și locul unde s-au produs;

c) o declarație afirmând existența împotriva persoanei urmărite a unui mandat de arestare sau a unei hotărâri care îi stabilește vinovăția; și

d) o declarație indicând că va urma o cerere de predare a persoane urmărite.

3. O persoană arestată provizoriu poate fi pusă în libertate dacă statul solicitat nu a primit cererea de predare și actele justificative prevăzute la art. 91 în termenul prescris de Regulamentul de procedură și de probe. Totuși această persoană poate consimți să fie predată înaintea expirării acestui termen, dacă legislația statului solicitat îi permite. În acest caz statul solicitat procedează cât mai curând posibil la predarea acesteia Curții.

4. Punerea în libertate a persoanei urmărite, prevăzută la paragraful 3, nu împiedică arestarea sa ulterioară și predarea sa, dacă cererea de predare însoțită de piesele justificative este prezentată în continuare.

#### ARTICOLUL 93

##### Alte forme de cooperare

1. Statele părți au dreptul, conform dispozițiilor prezentului capitol și procedurilor prevăzute de legislațiile lor naționale, la cereri de asistență ale Curții, legate de o anchetă sau de urmăriri și privind:

a) indentificarea unei persoane, locul unde se află aceasta sau localizarea bunurilor;

b) strângerea probelor, inclusiv a declarațiilor făcute sub jurământ, și producerea de probe, inclusiv expertizele și rapoartele de care Curtea are nevoie;

c) interogatoriul persoanelor care fac obiectul unei anchete sau urmăririi;

d) înmânarea de documente, inclusiv actele de procedură;

e) măsurile proprii să faciliteze înfățișarea voluntară în fața Curții a persoanelor care depun ca martori sau experți;

f) transferul temporar de persoane conform paragrafului 7;

g) examinarea de localități și situri, în special exhumarea și examinarea de cadavre îngropate în gropi comune;

h) executarea de percheziții și sechestrare;

i) transmiterea de dosare și documente, inclusiv dosarele și documentele oficiale;

j) protejarea victimelor și martorilor și păstrarea elementelor de probă;

k) indentificarea, localizarea, înghețarea sau sechestrarea produsului crimelor, a bunurilor, a activelor și instrumentelor care sunt legate de crime, în scopul confiscării eventuale a acestora, fără a prejudicia drepturile terților de bună-credință; și

l) orice altă formă de asistență care nu este interzisă de legislația statului solicitat, menită a facilita ancheta și urmărirea referitoare la crime care țin de competența Curții.

2. Curtea este abilitată să dea unui martor sau unui expert care se înfățișează în fața acesteia asigurarea că nu va fi nici urmărit, nici reținut, nici supus de aceasta oricărei alte restricții a libertății sale personale pentru un act sau o omisiune anterioară plecării sale din statul solicitat.

3. Dacă executarea unei măsuri deosebite de asistență descrisă într-o cerere prezentată conform paragrafului 1 este interzisă în statul solicitat în baza unui principiu juridic fundamental de aplicare generală, respectivul stat angajează fără întârziere consultări cu Curtea pentru a încerca să soluționeze probleme. În cursul acestor consultări se are în vedere acordarea asistenței cerute, sub o altă formă sau în anumite condiții. Dacă problema nu este soluționată la sfârșitul consultării, Curtea modifică cererea.

4. Conform art. 72 un stat parte nu poate respinge, în întregime sau în parte, o cerere de asistență a Curții decât dacă această cerere are ca obiect procurarea de documente sau divulgarea de elemente de probă care ating securitatea sa națională.

5. Înainte de a respinge o cerere de asistență prevăzută la paragraful 1 lit. I), statul solicitat hotărăște dacă asistența poate fi acordată în anumite condiții sau dacă ar putea fi făcută ulterior ori sub o altă formă, având în vedere că, dacă Curtea sau procurorul acceptă aceste condiții, ei sunt ținuti să le respecte.

6. Statul solicitat care respinge o cerere de asistență face cunoscute fără întârziere motivele sale Curții sau procurorului.

7.a) Curtea poate cere transferul temporar al unei persoane deținute pentru identificare sau să obțină mărturia sa ori să obțină de la aceasta orice alt fel de asistență. Această persoană poate fi transferată dacă condițiile următoare sunt îndeplinite:

- (i) persoana își dă în mod liber și în cunoștință de cauză consimțământul său la transfer; și
- (ii) statul solicitat își dă acordul pentru transfer, sub rezerva condițiilor pe care acest stat și Curtea le convin.

b) Persoana transferată rămâne arestată. O dată realizat scopul transferului, Curtea o trimite înapoi fără întârziere în statul solicitat.

8.a) Curtea apără caracterul confidențial al pieselor și informațiilor primite, în afara măsurilor necesare anchetei și procedurilor descrise în cerere.

b) Statul solicitat poate la nevoie să comunice documente și informații procurorului cu titlu confidențial. Procurorul nu poate în acest caz să le utilizeze decât pentru a strânge elemente de probă noi.

c) Statul solicitat poate, fie din oficiu, fie la cererea procurorului, să autorizeze în continuare divulgarea acestor documente și informații. Acestea pot în acest caz să fie folosite ca mijloc de probă conform dispozițiilor cap. V și VI și Regulamentului de procedură și de probe.

9.a) (i) Dacă un stat parte primește, pe de o parte, de la Curte și, pe de altă parte, de la un alt stat, în cadrul unei obligații internaționale, cereri concurente având un alt obiect decât predarea sau extradarea, el se străduiește, consultându-se cu Curtea și cu acest alt stat, să satisfacă cele două cereri, la nevoie amânând-o pe una sau pe cealaltă sau subordonând-o anumitor condiții.

(ii) În lipsă concurența cererilor este rezolvată conform principiilor stabilite la articolul 90.

b) Cu toate acestea, când cererea Curții privește informații, bunuri sau persoane care se află sub autoritatea unui stat terț sau a unei organizații internaționale, pe baza

unui acord internațional, Statul solicitat informează Curtea despre aceasta și aceasta adresează cererea sa statului terț sau organizației internaționale.

10.a) Dacă primește o cerere în acest sens, Curtea poate coopera cu statul parte care conduce o anchetă sau un proces privind un comportament care constituie o crimă ce ține de competența Curții sau o crimă gravă potrivit dreptului intern al acestui stat și să acorde asistență acestui stat.

b) (i) Această asistență conține mai ales:

- a) transmiterea de depoziții, documente și alte elemente de probă strânse în cursul anchetei sau dintr-un proces judecat de Curte; și
- b) interogarea oricărei persoane deținute prin ordin al Curții.

(ii) în cazul prevăzut la pct. (i) lit. a):

- a) transmiterea de documente și alte elemente de probă obținute cu asistența unui stat care consimțământul acestui stat;
- b) transmiterea de depoziții, documente și alte elemente de probă furnizate de un martor sau de un expert se face conform dispozițiilor art 68;
- c) curtea poate, în condițiile prevăzute în prezentul paragraf, să soluționeze o cerere de asistență emanând de la un stat care nu este parte la prezentul statut.

#### ARTICOLUL 94

##### **Amânarea executării unei cereri datorită unei anchete sau urmăririi aflate în curs de desfășurare**

1. Dacă executarea imediată a unei cereri ar dăuna bunului mers al anchetei sau urmăririi în curs într-o altă cauză decât aceea la care se referă cererea, statul solicitat poate amâna executarea acesteia pe o perioadă stabilită de comun acord cu Curtea. Totuși această amânare nu poate dura mai mult decât este necesar pentru a duce la bun sfârșit ancheta sau urmărirea în cauză în statul solicitat. Înainte de a hotărî amânarea executării cererii statul solicitat examinează dacă asistența poate fi acordată imediat în anumite condiții.

2. Dacă hotărârea este luată pentru amânarea executării cererii conform paragrafului 1, procurorul poate totuși să ceară luarea de măsuri de conservare a probelor potrivit art. 93 paragraful 1 lit. j).

#### ARTICOLUL 95

##### **Amânarea executării unei cereri datorită unei excepții de inadmisibilitate**

Când Curtea examinează o excepție de inadmisibilitate conform art. 18 sau 19, statul solicitat poate amâna executarea unei cereri făcute conform prezentului capitol așteptând să decidă Curtea, în afară de cazul când Curtea nu a hotărât în mod expres că procurorul poate continua să strângă elemente de probă în aplicarea art. 18 sau 19.

#### ARTICOLUL 96

##### **Conținutul unei cereri care se referă la alte forme de cooperare decât cele prevăzute la articolul 93**

1. O cerere care se referă la alte forme de cooperare prevăzute la art. 93 se face în scris. În caz de urgență ea poate fi făcută prin orice mijloc lăsând o urmă scrisă, cu condiția de a fi confirmată potrivit modalităților indicate la art. 87 paragraful 1 lit. a).

2. Cererea conține sau este însoțită de un dosar cuprinzând următoarele elemente:

- expunerea succintă a obiectului cererii și naturii asistenței solicitate, inclusiv baza juridică și motivele cererii;
- informații cât mai detaliate posibil asupra persoanei sau locului care trebuie să fie identificat sau localizat, în așa fel încât asistența solicitată să poată fi acordată;
- expunerea succintă a faptelor esențiale care justifică cererea;
- expunerea motivelor și explicarea detaliată a procedurilor sau a condițiilor ce trebuie respectate;
- orice informație pe care o poate cere legislația statului solicitat pentru ca acesta să dea curs cererii; și
- orice altă informație utilă pentru ca asistența cerută să poată fi acordată.

3. La cererea Curții un stat parte ține cu aceasta consultații, fie de o manieră generală, fie în legătură cu o problemă specială, privind condițiile prevăzute de legislația sa care s-ar putea aplica așa cum se prevede la paragraful 2 lit. e). În timpul acestor consultări statul parte informează Curtea asupra exigențelor speciale ale legislației sale.

4. Dispozițiile prezentului articol se aplică, de asemenea, după caz, la o cerere de asistență adresată Curții.

#### ARTICOLUL 97

##### Consultații

Când un stat parte este sesizat cu o cerere conform prezentului capitol și constată că aceasta prezintă dificultăți care ar putea să altereze sau să împiedice executarea, consultă Curtea fără întârziere în vederea soluționării acestor probleme. Aceste dificultăți pot lua îndeosebi următoarele forme:

- informațiile nu sunt suficiente pentru a da curs cererii;
- în cazul unei cereri de predare persoana reclamată nu este găsită în ciuda tuturor eforturilor sau cercetările au permis să se stabilească că persoana care se află în statul de detenție nu este evident cea vizată în mandat; sau
- statul solicitat ar fi constrâns, pentru a da curs cererii sub forma sa actuală, să încalce o obligație convențională pe care o are deja față de un alt stat.

#### ARTICOLUL 98

##### Cooperarea în legătură cu renunțarea la imunitate și consimțământul pentru predare

1. Curtea nu poate prezenta o cerere de asistență care ar constrânge statul solicitat să acționeze de o manieră incompatibilă cu obligațiile care îi incumbă în dreptul internațional în materie de imunitate a statelor sau de imunitate diplomatică a unei persoane sau bunuri ale unui stat terț, în afară de cazul în care a obținut în prealabil cooperarea acestui Stat terț în vederea ridicării imunității.

2. Curtea nu poate îndeplini executarea unei cereri de predare care ar constrânge statul solicitat să acționeze de o manieră incompatibilă cu obligațiile ce îi revin în baza acordurilor internaționale potrivit cărora consimțământul statului de trimitere este necesar pentru a fi predată Curții o persoană a acestui stat, în afară de cazul în care Curtea nu poate obține în prealabil cooperarea statului de trimitere pentru ca el să consimtă la predare.

#### ARTICOLUL 99

##### Îndeplinirea cererilor formulate în temeiul art. 93 și 96

1. Statul solicitat dă curs cererilor de asistență conform procedurii prevăzute de legislația sa și, în afară de cazul în care această legislație nu o interzice, în modalitatea

arătată în cerere, inclusiv îndeplinind orice procedură indicată în aceasta sau autorizând persoanele indicate în cerere să fie prezente și să participe la executarea cererii.

2. În caz de cerere urgentă documentele sau probele produse pentru a răspunde la aceasta sunt trimise de urgență la cererea Curții.

3. Răspunsurile statului solicitat sunt comunicate în limba și în forma lor originală.

4. Fără prejudicierea celorlalte articole din prezentul capitol, când aceasta este necesar pentru a executa eficient o cerere căreia i se poate da curs fără a se recurge la măsuri de constrângere, mai ales când este vorba de a audia sau de a lua declarații unei persoane care acționează de bunăvoie, inclusiv în afara prezenței autorităților statului parte solicitat, când aceasta este hotărâtoare pentru buna executare a cererii sau când este vorba de a inspecta un site public sau un alt loc public fără a-l modifica, procurorul poate realiza obiectul cererii direct pe teritoriul statului, potrivit modalităților următoare:

a) când Statul solicitat este statul pe teritoriul căruia se susține că s-a comis crima și există o decizie asupra admisibilității, potrivit art. 18 sau 19, procurorul poate să execute direct cererea după ce a avut cu statul solicitat consultări cât mai extinse posibil;

b) în celelalte cazuri procurorul poate executa cererea după consultări cu statul parte solicitat și ținând seama de condițiile sau preocupările rezonabile pe care acest stat le-a pus eventual în valoare. Când statul solicitat constată că executarea unei cereri la care se referă prezentul alineat prezintă dificultăți, consultă imediat Curtea în vederea remedierii acestora.

5. Dispozițiile autorizând persoana audiată sau interogată de Curte, conform art. 72, să invoce restricțiile prevăzute pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale privind securitatea națională se aplică, de asemenea, executării cererilor de asistență la care se referă prezentul articol.

#### ARTICOLUL 100

##### Cheltuieli

1. Cheltuielile obișnuite aferente executării cererilor pe teritoriul statului solicitat sunt în sarcina acestui stat, cu excepția cheltuielilor următoare, care sunt în sarcina Curții:

- cheltuieli legate de călătoria și de protecția martorilor și experților sau de transferul deținuților în baza art. 93;
- cheltuieli de traducere, de interpretare și de transcriere;
- cheltuieli de deplasare și de sejur ale judecătorilor, procurorului, procurorilor adjuncți, grefierului, grefierului adjunct și ale membrilor personalului tuturor organelor Curții;
- costul expertizelor sau rapoartelor cerute de Curte;
- cheltuieli legate de transportul persoanelor predate Curții de către statul de detenție; și
- după consultare, toate cheltuielile extraordinare pe care le poate determina executarea unei cereri.

2. Dispozițiile paragrafului 1 se aplică, după caz, cererilor adresate Curții de statele părți. În acest caz Curtea preia în sarcina sa cheltuielile obișnuite de executare.

#### ARTICOLUL 101

##### Regula specialității

1. O persoană predată Curții în aplicarea prezentului statut nu poate fi urmărită, pedepsită sau deținută din cauza comportamentelor anterioare predării sale, dacă acestea nu sunt elementele constitutive ale crimei pentru care ea a fost predată.

2. Curtea poate cere statului care i-a predat o persoană o derogare de la condițiile prevăzute la paragraful 1. Ea furnizează, la nevoie, informații suplimentare conform art. 91. Statele părți sunt abilitate să acorde o derogare Curții și trebuie să depună eforturi în acest sens.

#### ARTICOLUL 102

##### Folosirea termenilor

În scopurile prezentului statut, se înțelege prin:

a) *predare* — faptul pentru un stat de a preda o persoană Curții, în aplicarea prezentului statut;

b) *extrădare* — faptul pentru un stat de a preda o persoană unui alt stat, în aplicarea unui tratat, a unei convenții sau a legislației naționale.

#### CAPITOLUL X

##### Executare

#### ARTICOLUL 103

##### Rolul statelor în executarea pedepselor cu închisoarea

1.a) Pedepsele cu închisoarea sunt executate într-un stat desemnat de Curte din lista statelor care i-au făcut cunoscut că sunt dispuse să primească condamnați.

b) Când declară că este dispus să primească condamnați, un stat poate însoți acceptarea de condiții care trebuie să fie acceptate de Curte și să fie conforme dispozițiilor prezentului capitol.

c) Statul desemnat într-o cauză dată face cunoscut prompt Curții dacă el acceptă sau nu desemnarea.

2.a) Statul însărcinat cu executarea avizează Curtea asupra oricărei circumstanțe, inclusiv asupra realizării oricărei condiții convenite în aplicarea paragrafului 1, care ar fi de natură să modifice sensibil condițiile sau durata detenției. Curtea este avizată cu cel puțin 45 de zile înainte de orice circumstanță de acest tip cunoscută sau previzibilă. În acest termen statul însărcinat cu executarea nu ia nici o măsură care ar putea fi contrară obligațiilor sale în virtutea art. 110.

b) Dacă Curtea nu poate accepta schimbarea circumstanțelor vizate la lit. a), ea avizează statul însărcinat cu executarea și procedează conform art. 104 paragraful 1.

3. Când își exercită competența de desemnare conform paragrafului a), Curtea ia în considerare:

a) principiul conform căruia statele părți trebuie să împartă răspunderea executării pedepselor cu închisoarea, conform principiilor repartizării echitabile enunțate în Regulamentul de proceduri și de probe;

b) regulile convenționale ale dreptului internațional, general acceptate, care guvernează tratamentul deținuților;

c) opiniile persoanei condamnate;

d) naționalitatea persoanei condamnate; și

e) orice altă circumstanță referitoare la crimă, la situația persoanei condamnate sau la executarea efectivă a pedepsei, susceptibilă de a orienta alegerea statului însărcinat cu executarea.

4. Dacă nici un stat nu este desemnat conform paragrafului 1, pedeapsa cu închisoarea este executată într-o instituție penitenciară comunicată de statul gazdă, în condițiile definite în acordul de sediu menționat la art. 3 paragraful 2. În acest caz cheltuielile aferente executării pedepsei sunt în sarcina Curții.

#### ARTICOLUL 104

##### Modificarea desemnării statului însărcinat cu executarea

1. Curtea poate decide în orice moment să transfere un condamnat într-o închisoare din alt stat.

2. Persoana condamnată de Curte poate în orice moment să ceară acesteia transferul său în afara statului însărcinat cu executarea.

#### ARTICOLUL 105

##### Executarea pedepsei

1. Sub rezerva condițiilor pe care eventual un stat le-a formulat, potrivit art. 103 paragraful 1 lit b), pedeapsa cu închisoarea este executorie pentru statele părți, care nu pot în nici un caz să o modifice.

2. Curtea are singură dreptul de a se pronunța asupra unei cereri de revizuire a deciziei sale asupra vinovăției sau pedepsei. Statul însărcinat cu executarea nu împiedică condamnatul să prezinte o asemenea cerere.

#### ARTICOLUL 106

##### Controlul executării pedepsei în condiții de detenție

1. Executarea unei pedepse cu închisoarea este supusă controlului Curții. Ea este conformă regulilor convenționale internaționale general acceptate în materie de tratament al deținuților.

2. Condițiile de detenție sunt reglementate de legislația statului însărcinat cu executarea. Ele sunt conforme regulilor convenționale internaționale general acceptate în materie de tratament al deținuților. Ele nu pot în nici un caz să fie nici mai mult nici mai puțin favorabile decât cele pe care statul însărcinat cu executarea le rezervă deținuților condamnați pentru infracțiuni similare.

3. Comunicarea dintre condamnat și Curte este liberă și confidențială.

#### ARTICOLUL 107

##### Transferul condamnatului care și-a executat pedeapsa

1. O dată pedeapsa executată o persoană care nu este resortisant al statului însărcinat cu executarea poate fi transferată, conform legislației statului însărcinat cu executarea, într-un alt stat care acceptă sau este ținut să îl primească sau într-un alt stat care acceptă să îl primească ca răspuns la dorința pe care persoana a exprimat-o, de a fi transferată în acest stat, în afară de cazul în care statul însărcinat cu executarea nu autorizează această persoană să rămână pe teritoriul său.

2. Cheltuielile aferente transferului condamnatului într-un alt stat, în aplicarea paragrafului 1, sunt suportate de Curte dacă nici un stat nu le preia în sarcina sa.

3. Sub rezerva dispozițiilor art. 108 statul de detenție poate, de asemenea, în aplicarea legislației sale, să extrădeze sau să transfere în orice alt mod persoana statului care a cerut extrădarea sau predarea sa în scopul judecării sau executării unei pedepse.

#### ARTICOLUL 108

##### Limite în materie de urmărire sau de condamnări pentru alte infracțiuni

1. Condamnatul deținut de statul însărcinat cu executarea nu poate fi urmărit, condamnat sau extrădat către un stat terț pentru un comportament anterior transferului său în statul însărcinat cu executarea, în afară de cazul în care Curtea nu a aprobat aceste urmărituri, această condamnare sau această extrădare la cererea statului însărcinat cu executarea.

2. Curtea statuează asupra problemei după ce l-a ascultat pe condamnat.

3. Paragraful 1 încetează să se aplice dacă condamnatul rămâne în mod voluntar peste 30 de zile pe teritoriul statului însărcinat cu executarea după ispășirea totalității pedepsei pronunțate de Curte sau dacă el revine pe teritoriul acestui stat după ce l-a părăsit.

#### ARTICOLUL 109

##### Executarea amenzilor și a măsurilor de confiscare

1. Statele părți fac să se execute pedepsele cu amenda și măsurile de confiscare ordonate de Curte în baza cap. VII, fără prejudicierea terților de bună-credință și conform procedurii prevăzute de legislația lor internă.

2. Când un stat parte nu este în măsură să dea efect ordonanței de confiscare, el ia măsuri pentru recuperarea valorii produsului, bunurilor sau activelor a căror confiscare a fost ordonată de Curte, fără prejudicierea drepturilor terților de bună-credință.

3. Bunurile sau produsul vânzării bunurilor imobiliare sau, după caz, a altor bunuri, obținute de statele părți în executarea unei hotărâri a Curții, sunt transferate Curții.

#### ARTICOLUL 110

##### Examinarea de Curte a problemei reducerii pedepsei

1. Statul însărcinat cu executarea nu poate elibera persoana deținută înaintea executării pedepsei pronunțate de Curte.

2. Curtea are singură dreptul să decidă reducerea pedepsei. Ea se pronunță după ce l-a ascultat pe condamnat.

3. Când persoana a ispășit două treimi din pedeapsă sau a executat 25 de ani de închisoare în cazul condamnării pe viață, Curtea reexaminează pedeapsa pentru a stabili dacă este cazul să o reducă. Ea nu procedează la această reexaminare înaintea acestui termen.

4. La reexaminarea prevăzută la paragraful 3 Curtea poate reduce pedeapsa dacă constată că una sau mai multe dintre condițiile următoare sunt îndeplinite:

a) persoana a manifestat, de la început și în mod continuu, voința de a coopera cu Curtea în anchetele și urmărirea efectuate de aceasta;

b) persoana a facilitat spontan executarea deciziilor și ordonanțelor Curții în alte cazuri, în special ajutându-o să localizeze activele care fac obiectul deciziilor prin care se dispune confiscarea lor, plata unei amenzi sau o reparație și care pot fi folosite în favoarea victimelor; sau

c) alți factori prevăzuți în Regulamentul de procedură și de probe atestă o schimbare de circumstanțe evidentă a consecințelor apreciabile de natură să justifice reducerea pedepsei.

5. Dacă la reexaminarea prevăzută la paragraful 3 Curtea stabilește că nu este cazul să fie redusă pedeapsa, ea reexaminează în continuare problema reducerii pedepsei la intervalele prevăzute în Regulamentul de procedură și de probe și aplicând criteriile enunțate în acesta.

#### ARTICOLUL 111

##### Evadarea

Dacă un condamnat evadează de la locul său de detenție și părăsește statul însărcinat cu executarea pedepsei, acest stat poate, după consultarea Curții, să ceară statului în care se află condamnatul să îi fie predat în aplicarea acordurilor bilaterale sau multilaterale în vigoare sau să ceară Curții să solicite predarea acestei persoane,

conform cap. IX. Când Curtea solicită predarea unei persoane, ea poate să ceară ca această persoană să fie predată statului în care ea își ispășește pedeapsa sau altui stat pe care îl desemnează.

#### CAPITOLUL XI

##### Adunarea statelor părți

#### ARTICOLUL 112

##### Adunarea statelor părți

1. Se constituie o Adunare a statelor părți la prezentul statut.

Fiecare stat parte are în cadrul ei un reprezentant, care poate fi asistat de supleanți și de consilier. Celelalte state care au semnat statutul sau Actul final pot să participe cu titlu de observatori.

2. Adunarea:

a) examinează și adoptă, dacă este cazul, recomandările Comisiei pregătitoare;

b) dă președinției, procurorului și grefierului orientări generale pentru administrarea Curții;

c) examinează rapoartele și activitățile biroului stabilit în baza paragrafului 3 și ia măsurile cerute;

d) examinează și hotărăște bugetul Curții;

e) decide, dacă este cazul, conform art. 36, să modifice numărul judecătorilor;

f) examinează, conform art. 87 paragrafele 5 și 7, orice problemă referitoare la necooperarea statelor;

g) se achită de orice altă funcție compatibilă cu dispozițiile prezentului statut și ale Regulamentului de procedură și de probe.

3.a) Adunarea statelor părți are un birou compus dintr-un președinte, doi vicepreședinți și 18 membri aleși de ea pe o perioadă de 3 ani.

b) Biroul are un caracter reprezentativ, ținând seama îndeosebi de principiul repartizării geografice echitabile și de necesitatea asigurării unei reprezentări adecvate principalelor sisteme juridice ale lumii.

c) Biroul se reunește ori de câte ori este necesar, dar cel puțin o dată pe an. El ajută Adunarea statelor părți să se achite de responsabilitățile sale.

4. Adunarea creează celelalte organe subsidiare pe care le consideră necesare, îndeosebi un mecanism de control independent care procedează la inspecții, evaluări și anchete cu scopul administrării Curții cât mai eficace și mai economic posibil.

5. Președintele Curții, procurorul și grefierul sau reprezentanții lor participă, după cum se convine, la reuniunile Adunării statelor părți și ale biroului.

6. Adunarea statelor părți se reunește o dată pe an și, când circumstanțele o cer, ea ține sesiuni extraordinare la sediul Curții sau la sediul Organizației Națiunilor Unite. În afară de cazul în care prezentul statut dispune altfel, sesiunile extraordinare sunt convocate de către birou fie din oficiu, fie la cererea unei treimi a statelor părți.

7. Fiecare stat parte dispune de un vot. Adunarea statelor părți și biroul se străduiesc în măsura posibilităților să adopte deciziile prin consens. În cazul în care consensul nu este posibil și dacă prin statut nu se dispune altfel:

a) deciziile asupra chestiunilor de fond sunt luate cu majoritatea de două treimi a celor prezenți și votanți, majoritatea absolută a statelor părți constituind cvorumul pentru vot;



b) deciziile asupra chestiunilor de procedură sunt luate cu majoritatea simplă a statelor părți prezente și participante la vot.

8. Un stat parte aflat în întârziere cu plata contribuției sale la cheltuielile Curții nu poate participa la vot, nici în adunare și nici în birou dacă suma arrieratelor este egală sau superioară contribuției pe care o datorează pentru ultimii doi ani împliniți. Adunarea poate totuși autoriza acest stat să participe la vot în Adunarea statelor părți și în birou dacă ea constată că această lipsă este datorată unor circumstanțe independente de voința acestuia.

9. Adunarea statelor părți adoptă propriul său regulament interior.

10. Limbile oficiale și limbile de lucru ale Adunării statelor părți sunt cele ale Adunării generale a Națiunilor Unite.

## CAPITOLUL XII

### Finanțare

#### ARTICOLUL 113

##### Regulamentul financiar și regulile de gestiune financiară

În afara unei dispoziții contrare exprese, toate problemele financiare care se referă la Curte și la reuniunile Adunării statelor părți, inclusiv ale biroului și ale organelor subsidiare ale acesteia, sunt reglementate de prezentul statut, Regulamentul financiar și de regulile de gestiune financiară adoptate de Adunarea statelor părți.

#### ARTICOLUL 114

##### Reglementarea cheltuielilor

Cheltuielile Curții și ale Adunării statelor părți, inclusiv ale biroului și ale organelor subsidiare ale acesteia, sunt reglementate prin preluări din resursele financiare ale Curții.

#### ARTICOLUL 115

##### Resurse financiare ale Curții și ale Adunării statelor părți

Cheltuielile Curții și ale Adunării statelor părți, inclusiv ale biroului și organelor subsidiare ale acesteia, înscrise în bugetul hotărât de Adunarea statelor părți, sunt finanțate din următoarele surse:

a) contribuțiile statelor părți;

b) resursele financiare furnizate de Organizația Națiunilor Unite, sub rezerva aprobării date de adunarea generală îndeosebi în cazul cheltuielilor legate de sesizarea Curții de către Consiliul de Securitate.

#### ARTICOLUL 116

##### Contribuții voluntare

Fără a se aduce atingere art. 115, Curtea poate primi și utiliza cu titlu de resurse financiare suplimentare contribuțiile voluntare ale guvernelor, organizațiilor internaționale, particularilor, întreprinderilor și ale altor organisme, potrivit criteriilor stabilite în materie de Adunarea statelor părți.

#### ARTICOLUL 117

##### Calculul contribuțiilor

Contribuțiile statelor părți sunt calculate după un barem de cote-părți convenit, bazat pe baremul adoptat de Organizația Națiunilor Unite pentru bugetul său ordinar și adaptat conform principiilor pe care acest barem este fondat.

#### ARTICOLUL 118

##### Verificarea anuală a conturilor

Rapoartele, documentele și conturile Curții, inclusiv situațiile sale financiare anuale, sunt verificate în fiecare an de un controlor independent.

## CAPITOLUL XIII

### Clauze finale

#### ARTICOLUL 119

##### Reglementarea diferendelor

1. Orice diferend referitor la funcțiile judiciare ale Curții este reglementat prin decizie a Curții.

2. Orice alt diferend între două sau mai multe state părți privind interpretarea sau aplicarea prezentului statut, care nu este rezolvat pe cale de negocieri în 3 luni de la începerea acestuia, este trimis Adunării statelor părți. Adunarea statelor părți poate încerca să rezolve ea însăși diferendul sau să facă recomandări asupra altor mijloace de a-l reglementa, inclusiv trimiterea la Curtea Internațională de Justiție, în conformitate cu statutul acesteia.

#### ARTICOLUL 120

##### Rezerve

Prezentul statut nu admite nici o rezervă.

#### ARTICOLUL 121

##### Amendamente

1. La expirarea unei perioade de 7 ani începând de la data intrării în vigoare a prezentului statut, orice stat parte poate propune amendamente la acesta. Textul propunerii de amendament este supus secretarului general al Organizației Națiunilor Unite, care îl comunică fără întârziere statelor părți.

2. În cel puțin 3 luni de la data acestei comunicări Adunarea statelor părți, la reuniunea următoare, decide cu majoritatea membrilor săi prezenți și votanți să se sesizeze sau nu de această propunere. Adunarea statelor părți poate examina ea însăși această propunere sau să convoace o conferință de revizuire dacă problema ridicată o justifică.

3. Adoptarea unui amendament la o reuniune a Adunării statelor părți sau la o conferință de revizuire cere, dacă nu este posibil să se ajungă la consens, majoritatea de două treimi a statelor părți.

4. Sub rezerva dispozițiilor paragrafului 5, un amendament intră în vigoare față de toate statele părți la un an după ce șapte optimi dintre ele au depus instrumentele lor de ratificare sau de acceptare pe lângă secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

5. Un amendament la art. 5, 6, 7 și 8 din prezentul statut intră în vigoare față de Statele Părți care l-au acceptat după un an de la depunerea instrumentelor lor de ratificare sau de acceptare. Curtea nu își exercită competența în raport cu o crimă care face obiectul acestui amendament când această crimă a fost comisă de un ressortisant al unui stat parte care nu a acceptat amendamentul pe teritoriul acestui stat.

6. Dacă un amendament a fost acceptat de șapte optimi dintre statele părți conform paragrafului 4, orice stat parte care nu l-a acceptat poate să se retragă din statut cu efect imediat, în pofida prevederilor art. 127 paragraful 1, dar sub rezerva art. 127 paragraful 2, notificând retragerea sa în cel puțin un an după intrarea în vigoare a acestui amendament.

7. Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite comunică tuturor statelor părți amendamentele adoptate în cadrul unei reuniuni a Adunării statelor părți sau ale unei conferințe de revizuire.

#### ARTICOLUL 122

##### **Amendamente la dispozițiile cu caracter instituțional**

1. Oricare stat parte poate propune, în pofida prevederilor art. 121 paragraful 1, amendamente la dispozițiile cu caracter exclusiv instituțional ale prezentului statut, și anume art. 35, 36 paragrafele 8 și 9, art. 37, 38, 39 paragrafele 1 (primele două fraze), 2 și 4, art. 42 paragrafele 4—9, art. 43 paragrafele 2 și 3, art. 44, 46, 47 și 49. Textul oricărui amendament propus este supus secretarului general al Organizației Națiunilor Unite sau oricărei alte persoane desemnate de Adunarea statelor părți, care îl comunică fără întârziere tuturor statelor părți și celorlalți participanți la adunare.

2. Amendamentele la care se referă prezentul articol, pentru care nu este posibil să se ajungă la un consens, sunt adoptate de Adunarea statelor părți sau de o conferință de revizuire cu majoritatea de două treimi a statelor părți. Ele intră în vigoare față de toate statele părți după 6 luni de la adoptarea lor de adunare sau de conferința de revizuire.

#### ARTICOLUL 123

##### **Revizuirea statutului**

1. La 7 ani după intrarea în vigoare a prezentului statut, secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va convoca o conferință de revizuire cu scopul de a examina orice amendament la prezentul statut. Examinarea va putea să se refere mai ales, dar nu în mod exclusiv, la lista crimelor prevăzută la art. 5. Conferința va fi deschisă participanților la Adunarea statelor părți în aceleași condiții.

2. În orice moment în continuare, la cererea unui stat parte și în scopurile enunțate la paragraful 1, secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, cu aprobarea majorității statelor părți, va convoca o conferință de revizuire.

3. Adoptarea și intrarea în vigoare a oricărui amendament la prezentul statut, examinat de o conferință de revizuire, sunt reglementate de dispozițiile art. 121 paragrafele 3—7.

#### ARTICOLUL 124

##### **Dispoziții tranzitorii**

Cu toate dispozițiile art. 12 paragraful 1, un stat care devine parte la prezentul statut poate declara că, pentru o perioadă de 7 ani de la intrarea în vigoare a statutului în ceea ce îl privește, el nu acceptă competența Curții în privința categoriei de crime prevăzute la art. 8, când se presupune că o crimă a fost comisă pe teritoriul său de cetățenii săi. El poate în orice moment să își retragă această declarație. Dispozițiile prezentului articol vor fi reexamineate la conferința de revizuire convocată conform art. 123 paragraful 1.

#### ARTICOLUL 125

##### **Semnare, ratificare, acceptare, aprobare sau aderare**

1. Prezentul statut este deschis spre semnare tuturor statelor la 17 iulie 1998, la sediul Organizației Națiunilor Unite pentru alimentație și agricultură, din Roma. El rămâne deschis pentru semnare până la 17 octombrie 1998 la Ministerul Afacerilor Externe al Italiei, la Roma, iar după această dată, până la 31 decembrie 2000, la sediul Organizației Națiunilor Unite de la New York.

2. Prezentul statut este supus ratificării, acceptării sau aprobării statelor semnatare. Instrumentele de ratificare, acceptare sau aprobare vor fi depuse pe lângă secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

3. Prezentul statut este deschis aderării tuturor statelor. Instrumentele de aderare vor fi depuse pe lângă secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

#### ARTICOLUL 126

##### **Intrarea în vigoare**

1. Prezentul statut va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează celei de-a șazecea zi după data depunerii celui de-al șazecilea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare pe lângă secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

2. Față de fiecare stat care ratifică, acceptă sau aprobă prezentul statut sau aderă la acesta după depunerea celui de-al șazecilea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, statutul intră în vigoare în prima zi a lunii care urmează celei de-a șazecea zi după depunerea de către acest stat a instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.

#### ARTICOLUL 127

##### **Retragere**

1. Orice stat parte poate, pe cale de notificare scrisă adresată secretarului general al Organizației Națiunilor Unite, să se retragă de la prezentul statut. Retragerea are efect după un an de la data la care notificarea a fost primită, dacă aceasta nu prevede o dată ulterioară.

2. Retragerea nu scutește statul de obligațiile puse în sarcina sa de prezentul statut atunci când el era parte la acesta, inclusiv de obligațiile financiare aferente, și nu afectează nici cooperarea stabilită cu Curtea cu ocazia anchetelor și procedurilor penale față de care statul avea obligația de a coopera înainte de data la care retragerea a avut efect. Retragerea nu afectează cu nimic urmărirea examinării cauzelor cu care Curtea era deja sesizată înainte de data la care urmărirea avea efect.

#### ARTICOLUL 128

##### **Texte de referință**

Originalul prezentului statut, ale cărui texte în engleză, arabă, chineză, spaniolă, franceză și rusă au aceeași valoare, va fi depus pe lângă secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, care va remite copie certificată pentru conformitate tuturor statelor.

Drept care subsemnații, legal împuterniciți de guvernul respectiv, am semnat prezentul statut.

Întocmit la Roma la 17 iulie 1998.

**D E C R E T E****PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind promulgarea Legii  
pentru ratificarea Statutului Curții Penale Internaționale,  
adoptat la Roma la 17 iulie 1998**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din  
Constituția României,

**Președintele României d e c r e t e a z ă:**

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru ratificarea Statutului Curții  
Penale Internaționale, adoptat la Roma la 17 iulie 1998, și se dispune publi-  
carea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****ION ILIESCU**

București, 12 martie 2002.

Nr. 193.

---

**EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR**

---

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,  
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București  
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,  
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,  
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro